

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
4 fl. po pošti.

Št. 12.

15. decembra 1859.

VIII. tečaj

Pridiga za praznik sv. 3 kraljev.

(Prigodba današnjega praznika; gov. K. K.)

„Modri so prišli iz jutrovega v Jeruzalem, rekoč: kje je novorojeni kralj Judovski?“ Mat. 2, 1.

V v o d.

Kako čudno je človeško sercé! kako neizmerne njegove želje! Celi svet jih nasititi ne more! Daj mu vse bogastvo Salomonovo, vso čast in občudovano lepoto, vse izbrane veselice in sladnosti tega presrečnega kralja, vendar mu dovolj ne bo, še več bo poželevalo! Le en sam je, ki zamore vse želje človeške popolnoma nasititi, in ta je — Jezus, zveličar naš! Njega iskati, mora biti naša prva skerb, njega najti, tudi naša nar večja sreča. Naj nam bojo sveti trije kralji v izgled, kako skerbno imamo Jezusa iskati. V ta namen hočemo celo prigodbo današnjega sv. evangelja premišljevati. Pripravite se!

Razlaga.

1. Na jutrovem tam, kjer svetlo solnce ustaja, je živelo troje mož imenitnega roda in pobožnega serca, radi so pogledovali na svitile zvezde, jih premišljevali, in iz tega premišljevanja zmirom bolj čuda božje vsegamogočnosti in modrosti spoznavali; zakaj, kakor psalmist pravi: „Nebesa pripovedujejo božjo čast, in podnebje oznanuje dela Njegovih rok.“ Na nebu je Bog tako rekoč z gorečimi pismenkami svoje sveto ime zapisal, da ga od enega kraja sveta do drugega vsi berejo in Stvarnika hvalijo, ki je zvezde po nebu razsejal in jim pot pokazal, po katerem naj hodijo. O da bi ljudje radi

gor proti nebu se ozirali in čudno pismo na njem pogosto premišljevali! Veličastvo božje bi se jim bolj in bolj razodevalo, vidili bi za zvezdami Boga, Njegovo večno moč in nezapopadljivo modrost, in bi s pobožnim Davidom zavpili: „O kako čudne so Tvoje dela, o Gospod, moja duša to clo spozna!“ Tako premišljevanje bi marsikterega k Bogu pripeljalo, kakor svete tri kralje k Jezusovim jaslicam. Vgledali so namreč v svoji deželi čudno lepo in svetlo zvezdo na nebu, ktera se jim je zdela kaj posebnega pomeniti; pričakovali so Odrešenika tisti čas ne le samo po Judovskem, ampak po celém Jutrovem; Njegovega rojstva očitno znamenje so tudi sv. trije kralji v tej zvezdi spoznali; verh tega jim je bilo od Boga samega razodeto, da res to pomenja nebeška prikazen, in da naj za to zvezdo grejo in odrešenika poiščejo. Tako so bili sv. trije kralji prvi izmed ajdov od Boga poklicani k zveličanju, ktero se je v rojstvu Jezusovem začelo, spolnilo se je prerokovanje: „Narodom, kteri v smertni senci sedijo, je luč zasvetila.“ Vidili so zvezdo tudi drugi prebivavci jutrove dežele, toda le samo 3 možje — šo se naši pripravljene za zvezdo iti, vsi drugi so doma ostali. Glejte, tako je tudi med nami veliko poklicanih, pa malo izvoljenih. Vsem sveti in svete vere, ali kako malo jih je, ki za njo zvesto hodijo in Jezusa skerbno iščejo? Večidel jih ne mara za to luč, ampak pred njo svoje oči zapirajo. Zatoraj pravi ljubi Jezus: „Dokler luč imate, verujte v luč, da vas tema ne obide.“

2. Poglejmo pa zdaj, kaj so sv. trije kralji storili. Zvezda se jim je prikazala in znotrajni glas jih je na vso moč priganjal, se na pot podati in v daljni deželi Tistega poiskati, ktereга jim je zvezda naznanovala. Ali kakšni zadržki se jim nasproti postavijo! Svojo domačijo zapustiti, ločiti se od svojih znancov, svoje blagó in premoženje drugim izročiti in v nevarnost podati, dolgega in težavnega pota se lotiti, ja še clo v smertno nevarnost se podati, in potem Bog vé, ali bojo tudi svoj cilj in konec dosegli, vse to jih je moralo silno strašiti in od namenjenega pota odvracati. Toda oni niso tega nič porajtali, ampak serčno svoj pot nastopili, zročivši se Tistemu, ki jih je poklical. Tako terdno zaupanje je tudi tebi potrebno, ki se hočeš na pot zveličanja podati. Tudi tebi

se bojo zadržki proti postavljali; pot čednosti se ti bo pretežavna zdela, žalostni kraji se ti bojo odpirali, visoke gore te čakajo, ločiti se ti bo od tvoje navadne tovaršije, od tvojih prijatlov, kateri so te dosihdob le k hudemu napeljevali in se tebi posmehovali bodo, ako te vidijo na stezo pobožnosti se preobertniti. Ločiti se ti bo od goljufnega veselja, od posvetnih dobrot, in pot premagovanja samega sebe, pot križa nastopiti. — To slišaje, ti morda serce vpade in misliš: ali ne bom obnemagal na poti? Ali bom dro dosegel, kar sem si namenil? Ali me ne bo moje upanje goljfaló? — Toda ne pusti se motiti, Bog te kliče in to naj te poterdi, ne glej na težavnosti pota, ampak na zvezdo na nebu, namreč na božjo voljo in pomoč, pa tudi na neizmerno plačilo, katero te čaka v nebesih, le zaupaj, Bog te bo podpiral, za roko te vodil po pravem potu in ti vse domišljene težave polajševal; gnada božja bo tvoja luč, ktera ti bo pot razsvitljevala, da se ne spotakneš in v greh ne padeš; varovala te bo sovražnikov, na rokah te bo nosila tvojemu cilu naproti; lahko boš pogrešal, kar si zapustil, zakaj obilniši zaklad se ti ponuja.

3. Kakor hitro so se pa sveti trije kralji od doma odpravili, že zvezda na nebu stoji in se pred njimi naprej pomika, jim pot kazaje. O kako jim je zdaj mило pri sercu, ker nebeškega spremljeavca zmirom pred sebo imajo! Zdi se jim, kakor bi božje oko nad njimi počivalo in čuvalo. Kdo zamore to povedati, s kakšnim veseljem naprej potujejo, kako Boga hvalijo. Po dne jim ljubo solnce sije, in kedar se ono za goro skrije, se jim že spet zvezda prikaže in pred njimi hodi. Naj si je ravno težaven pot, oni tega skoraj ne občutijo, ker jih sladko upanje, Jezusa najti, oživlja in oveseljuje. Taka se bo tudi tebi, m. l. brat v Kristusu, na potu zveličanja godilo. Ako si se ga le krepko lotil, potem ti Bog naprej znotrajno tolažbo pošilja, mir in pokoj ti daje, ktereга svet ne more dati. In pri vsaki stopinji, katero naprej storiš, se ti bo več gnade dajalo; zmirom svetlejše in prijazniše ti bo zvezda vere sijala in tvoje steze osvitljevala, zmirom bolj boš spoznoval in pokušal srečo pobožnega življenja, bolj se približeval svojemu cilju in koncu.

4. Toda tvoj pobožen sklep, tvoja čednost mora tudi skušana biti, ali je dosti terdna in obstoječa. V začetku spreobrnitve Bog po navadno milo s človekom ravna, pozneje ga pa tudi skuša kakor sv. tri kralje. Ko so namreč v mesto Jeruzalem prišli, se jim zvezda naenkrat skrije, da zdaj ne vejo, kam se obrniti; kdo popiše strah, ki jih je obšel, ko se vidijo od svojega nebeškega spremljevalca zapuščene! Kaj početi? Morda je cela prikazen sama sleparija, ne vejo kaj in kam? Ali se torej nazaj vernejo v svojo domacijo? Nikakor, oni ne henjajo od svojega naprejzvetja, in ker se jim je nebeska luc skrila, po celem mestu poprašujejo: „kje je novorojeni kralj Judovski, vidili smo Njegovo zvezdo na Jutrovem in smo prišli, ga molit.“ Prej ko ne so si mislili, da bo vse mesto Jeruzalem v veselju plavalo zavolj rojstva njegovega kralja; kako jim je tedaj moglo pri sercu biti, ko spoznajo, da so s svojim vprašanjem le ves Jeruzalem zmešali in v strah pripravili? Nihče jim ne more odgovoriti? Zares skušnjava je bila velika in marsikteri bi se bil hitro vernil. Pa sv. trije kralji tega ne storijo, ampak kralja Herodeža poiščejo, zvediti od njega rojstni kraj čudnega otroka. In glejte, zlo hudobni Herodež in pismarji jim morajo nevedama pomagati, Jezusa najti. Brez odloga namreč Herodež duhovne in pismarje sklice, da naj sv. pismo pregledajo; rečejo trem kraljem, da v bližnem mesticu, Betlehem imajo ga iskati; tako se namreč pri preroku Miheju bere: „In ti Betlehem, nisi nikakor naj manjše izmed mest Judovske dežele, zakaj iz tebe bo prišel, ki bo vodil moje ljudstvo Izrael.“ Po tem naznanilu se sedaj sv. trije kralji iz Jeruzalema spravijo, Herodež jim pa še naroči, da bi spet nazaj prišli k njemu, napovedat mu zibelj tega čudnega deteta. Kdo se ne čudi nepremagljivi stanovitnosti sv. treh kraljev, kateri v sredi zmešnjave vendar še terdne volje ostanejo? Za to njih skušnjavo, ki so jo tako srečno prestali, jim je pa bilo od Boga veselje napravljeno, da jim zunaj mesta zvezda zopet primiglja in jih po ravnem potu v Betlehem pelja.

Priserčni brat moj, ki si se na pot čednosti namenil, bodi tudi pripravljen na skušnjavo, kakor sv. trije kralji. Prišel bo čas, in bo tema v tvoji duši, serce ti bo upadlo in vse sorte dvomb te bodo prehajale; ali je ta pot dro pravi? Ali mi

bo dro' iz mojega življenja kaj prida prirastlo? Ali ni morda vse, kar verujem, sama sleparija in zmotajava? Ali bi ne bilo bolje za me, za tem svetom hoditi in živeti, kakor poprej, kaj imam od svoje pobožnosti, od svoje pokore? Samo žalost in britkost, dokler drugi se razveseljujejo. In če ravno žebram, vendar ne občutim nobene tolažbe, ne vidim nobene luči v svoji temoti. Glej, tako se ti bo zdelo, in kakor sv. trije kralji, se tudi ti ne boš vedel kam djati. Bog se ti bo na videz skrila, zvezda na nebu ti bo ugasnila. Toda ne obupaj, ne verni se za pregrešnim svetom, bodi stanoviten v iskanju zgubljene gnade, in kjer si sam svetovati ne veš, pobaraj učenike od Boga postavljene, oni ti bojo luč v tvoji duši spet prižgali in te po pravem potu vodili. Obljubim ti: zvezda ti bo spet zasvetila, noč skušnjav bo prešla, le še bližej boš prišel tvojemu cilju. Da, moj ljubi! kedarkoli se nas kaka žalost loti, in se nam zdi, kakor bi nam ne bilo več obstati, oj ne obupajmo, spomnimo se tiste zvezde, ktera se je sv. trem kraljem skrila, pa kmalo zopet prisjala: le zapustimo Herodeža, to je grešnega človeka, in poiščimo Jezusa, in zvezda veselega upanja se nam bo zopet prikazala.

5. Zdaj se pa spet k sv. trem kraljem obrnimo, ki smo jih na potu proti Betlehemu zapustili. Že so blizo tistega kraja, v katerem se dete Jezus znajde, ker zvezda pred njimi obstoji in s čudno svitlobo kraj Jezusove zibelji obsije in naznani. Dolgo so popotovali, veliko prestali, ali zdaj so pri kraju in neznano veselje jih obide: „tukaj je tedaj novorojeni kralj, kterega iščemo!“ veselo zavpijejo. In grejo noter in najdejo Jezusa in njegovo mater in Jožefa, jim pravijo od čudne prikazni, ktero so v svoji deželi imeli, in ktera jih je do semle zvesto spremljevala: potem pa na kolena padejo in dete božje ponižno molijo. Oj kakšni sveti občutljeji njih pobožne serca prehajajo, dokler pred Tistim klečijo, kteremu tavžent in tavžent angelov v nebesih streže; pa tudi kakšna sladkost njih duše napolnuje, ker se jim prijazno dete proti smehljá in jim svojo gnado okusiti daje! Obilno se čutijo plačane za vse prestane težave, ker njih sercé svetega veselja poskakuje! — Sv. trije kralji so bili prvi ajdje, ki so bili k Jezusovim jaslicam pripeljani; v njih smo bili tudi mi povabljeni;

in se toraj danes po pravici veselimo, ker je tudi nas ta neizrekljiva gnada došla, spoznati Jezusa, Zveličarja sveta. Žalostna noč je celi stari svét pokrivala, dokler ni prijazna zvezda zasvetila; kakor za danico veličastno solnce priplava, tako je za tisto zvezdo svitlo solnce Jezus prisjalo, dušne teme podilo in beli dan pripeljalo, v katerem mi zdaj veselo hodimo, dan kersanske vere in pravega spoznanja božjega, pa tudi življenja pravega, k čemur nas sv. Paul opominja rekoč: „Prikazala se nam je gnada božja našega Zveličarja, da se odpovemo vsi hudobiji, in pobožno, trezno in pošteno živimo, pričakovajoči zveličanskega upanja velikega Boga.“

6. Preden pa sv. tri kralje do Betlehema spremimo, poglejmo še Herodeža, grozovitnega kralja. Sv. evangelje pravi „da se je vstrašil, ko je od sv. treh kraljev zvedel, da je še drug Judovski kralj rojen; bal se je namreč, da bi ob svoje kraljestvo ne prišel.“ Glejte tukaj, kaj pride najprej iz hude strasti, ktere človek krotiti si ne prizadeva; znotrajni nepokoj, strah in žalost, kakor že sv. pismo pravi: „Brezbožni nimajo miru.“ Herodeževa naglavna strast ali pregreha je bila prevzetnost, kraljevska čast mu je ljubša bila, kakor Jezus Zveličar; in iz te perve pregrehe se je še veliko drugih zvalilo, kakor strupene kače od strupene matere; naj prej, da je v svojem hudobnem sercu sklenil, dati Jezusa umoriti, potem da se je po hinavsko delal, kakor bi ga hotel moliti, dokler mu je le po življenji stregel; in ker ga najti ni mogel, je še clo nedolžno kri Betlehemskih otročičev prelil. Glejte tako iz ene hudobije več drugih priraste, ako je človek prigodno ne zatere. Zatoraj vojskujte se zoper vsako pregreho, bodi si prevzetnost, ali lakomnost, ali nevošljivost, ali nečistost, ali pijančevanje, ali jeza, ali kaka druga; zakaj če vas ravno v telesno vmorstvo Jezusovo ne pripravi, ga vendar po duhovsko umori, to je v vašem sercu. Perve stopinje na grešnem potu se je naj več bati, da nas dalej ne zapelje in v grehe ne zaplete, katerih si prej v misel vzeli nismo. Naj bo nam hudoben Herodež v svarivni izgled, da prej ko šlej svoje krive stopinje ustavimo.

Zares današnji praznik se je spolnilo, kar je bilo po preroku Izaiju dolgo popred napovedano: „Glejte, tema bo zemlja pokrivala in noč ljudstva; nad teboj pa (Izraelsko ljudstvo) bo Gospod ustal in Njegova čast se bo v tebi vidila. Narodi se bojo v tvoji luči sprehajali in kralji v tvoji svetlobi juterni. Vzdigni svoje oči, in poglej okoli; vsi ti so se zbrali in so k tebi prišli; sinovi tvoji bodo od daleč prišli in tvoje hčere bodo na tvoji strani zrejene. Takrat boš vidilo in boš polno veselja; tvoje srcé se bo zavzelo in razširilo, kedar se bo veliko primorcov k tebi preobernilo, kedar moč narodov k tebi pride.“ Neštevilna množica vernih možkega in ženskega spola od vseh čveterih vetrov svetá, je v sv. treh kraljih k Jezusovim jaslicam poklicana bila in se zdaj v luči Jezusove vere veselo sprehaja. Oj, da bi ta svetla zvezda nam nikoli ne vgasnila, da bi se mi nje zvesto držali! Ona bo tudi nas kakor svete tri kralje k Jezusu pripeljala, pa ne v bornih jaslicah ležečemu, ampak na bliščečem tronu sedečemu.

7. Da se pa to zgodilo bo, imamo tudi mi vse žive dni Jezusa darovati po izgledu sv. treh kraljev. Oni so namreč svoje zaklade odperli in iz tistih božjemu detetu naj žlahtnejših darov prinesli, zlatá namreč, kadila in drage mire. Tudi ti darovi imajo svoj poseben namen. Zlató, ki se kraljem v davek daja, pomenja kraljevo čast Jezusovo; kadilo, ki se pri božji službi zažiga, Njegovo božje bitje in naturo; grenka mira pa, s katero so v starih časih merliče mazilili, da strohneli niso, nam Jezusa kot pravega človeka spoznati daje, ki je s svojim britkim terpljenjem naše odrešenje doprinesel, pa tudi nestrohljiv od smerti ustal. Tako imamo tudi mi Jezusu te trojne darove darovati, toda v duhovskem pomenu; zlató, ki je naj drajša ruda, pomenja čisto ljubezen, katero imamo do Jezusa v svojem srcu nositi; kadilo pomenja molitev, katera mu kakor živemu Bogu gre; in k temu se posebno v svetem Rešnjem Telesu priložnost ponuja, kjer se Jezus ravno tako resnično znajde, kakor nekdej v Betlehemskih jaslicah. Oj da bi kristjani, kedar v cerkev stopijo, se prav živo spomnili, pred kom se znajdejo, da bi Jezusa vsaj tukaj v cerkvi vredno častili in ponižno molili. In grenka mira pomenja, da imamo tudi mi po Jezusovem izgledu vse brit-

kosti sedajnega časa voljno terpeti in Njemu v čast darovati, da bi tudi naše telo ko klavni dar Bogu služilo. Jezus hodi naš kralj, ki v našem sercu po ljubezni kraljuje, naš Gospod in Bog, katerega naša duša v veri moli; naš Odrešenik po svojem terpljenju, ki ga tudi mi na svojem životu nosimo v upanju prihodnje neumerjočnosti; tak mu bomo tudi mi vse svoje žive dni zlatá, kadila in mire darovali, kakor sv. trije kralji.

In zdaj ko so bili svojo pobožnost opravili, so se od angelja podučeni, da bi se Herodeža zognili, po drugem potu v svojo domačijo vračali. Tako imamo tudi mi zanaprej po drugem potu hoditi, od kar smo Jezusa spoznali; ne po potu posvetnega veselovanja, ne po potu mlačnosti, ne po potu greha in krivice, kateri naravnost k peklenškemu Herodežu pelje, ampak po novem potu, po potu zatajevanja in premagovanja samega sebe, po potu čednosti in pobožnosti, kateri naravnost v nebesa pelja. Po tem potu bomo tudi mi kakor sv. trije kralji v svojo pravo domačijo prišli, v deželo večnega pokoja in gledanja božjega.

Sklep.

Popotniki in ptujci smo vsi na zemlji, kjer nimamo obstoječega mesta, zakaj naš pravi dom so svete nebesa. One naj bojo toraj tudi cilj in konec našega pozemeljskega popotovanja, le gléjmo, da jih ne zgrešimo. „O lepe nebesa — je neki krivoverec umirajoč zavpil — nikoli vas vidil ne bom.“ Naj tedaj vsak presodi, ali je njegov pot pravi pot; zakaj kakor sv. Duh govori: „Nek pot se človeku prav zdi, pa njegov konec je pogubljenje.“ Hodimo po potu, ki ga nam Kristus kaže; če ravno ozek in s ternjem potrošen, pa je vendar pravi pot v večno življenje, kjer bomo Jezusa ne le samo za kratko časa, kakor sv. trije kralji, ampak večno gledali. Amen.

Pridiga za prvo nedeljo po sv. treh kraljih.

(Homilija; gov. A. L.)

„Jezus, 12 let stari, gre s starši po navadi praznika v Jeruzalem.“ Luk. 2.

V v o d.

Bog je bil zapovedal po Mozesu Izraelcom, da je moral vsak odraščeni trikrat v letu iti v Jeruzalem k praznikom, namreč o velikonočnih, o binkoštnih praznikih in o praznikih zelenih šotorov. Kako so se bili pa začeli ti prazniki? Ko ni hotel kralj Faraon nikakor izpustiti Izraelcovo iz Egipta, sta bila prišla po Božjem povelji Mozes in Aaron k njemu, napovedovaje mu, da bodo v kazen zavolj njegove upornosti pomerli vsi pervorojeni po Egiptu, Izraelcom pa da se ne bo zgodila nobena nesreča. Mozes je bil tudi zapovedal, vsak izraeljski gospodar naj zakolje in speče eno jagne, gospodinje so pa zamesile kruh za popotnico. Pripravljeni na pot, s palico v roki, so se zbrali okrog miz, ko so še popred zaznamovali duri s kervjo zaklanega jagneta.

Ura je polnoči. Izraelci so zbrani pri jagnetu. Nikdo ni smel iz hiše. Božje žuganje se je vresničilo. Pomerli so nagloma vsi pervorojeni od prvega do zadnjega. Pocepale so tudi pervorojene živali vse. Kralj in ljudstvo, vse se prestraši. Strašno jokanje in upitje se razlega po ysem Egiptu, ker ni je bilo hiše brez merliča.

Kralj pokliče Mozes in Aarona k sebi in pravi: Ustanite, in idite na pot vsi Izraelci, vzemite seboj tudi vso čedo in hodite srečno! Izraelci so bili primorani še sirovo testo vzeti. V spominj te precudne rešitve so obhajali Izraelci vsako leto velikonočne praznike. Zaklali so, kakor nekdej v Egiptu jagne, in jedli so opresne kruhe. Obhajati velikonočne praznike je prišlo vsako leto iz vseh krajev svetá Judov brez števila, in „ko je bil Jezus 12 let star, so šli njegovi starši po navadi praznika v Jeruzalem; to prigodbo današnjega sv. evangelja hočemo premišljevati. Pripravite se!

Razlaga. Jezus je bil kakor človek dvanajst let star, ker kakor Bog je bil večni. Kakor človek je bil rojen v Betlehemu, kakor Bog ni nikdar začel biti. Ko je bil tedaj kakor človek star 12 let, je šel s svojo materjo Marijo in s svojim rednikom Jožefom v Jeruzalem. Šli so ž njimi tudi drugi rodovinci in prebivavci iz Nazareta. Niso pa šli na pot iz radovednosti, ampak iz prave pobožnosti, iz svete gorečnosti in iz pokoršine do postave, ki jim je veljevala to Božjo pot. Nam kristjanom ne zapoveduje Jezusov nauk tako daljnih in težavnih potov. V vsaki fari imamo vsaj eno cerkev, kjer lahko poslušamo božjo besedo in opravljamo božjo službo. Pa tudi pri nas hodijo ljudje iz posebne pobožnosti na božje poto, to je, obiskujejo nekatere kraje in cerkve, kjer se hranijo častivredni ostanjki svetnikov, ali pa kjer je Bog po priprošnji svetnikov delil posebne milosti ali delal posebne čudeže. Na take kraje iti na božjo pot, je bila od nekdaj pri kristjanih hvalevredna navada, šteta za dobro delo. To nam pričajo naj stareji cerkveni očetje in učenci. Že sv. Krizostom je hvalil tiste, ki so prišli v Rim obiskat grobe sv. aposteljnov. Sv. Hieronim je želel kar serčno, iti v Betlehem, vidit kraj, kjer je bil Jezus rojen, in tamkaj ponižno molit. Sv. Paulin je hvalil tiste pobožne verne, ki so hodili na božjo pot v mesto Nola, opravljat ondi Božjo službo na grobu nekega škofa. Božje poto so bile tedaj od nekdaj hvalevredna reč in so še dandanašnji, ako se opravljajo iz prave pobožne vneme. Ali kako hodijo dandanašnji kristjani večidel na božje poto? Po navadi gredo iz radovidnosti, vidit druge kraje, druge ljudi, druge cerkve. Velikrat tudi iz lenobe, da se odtegnejo domačim skerbem in opravkom, in se drugot motijo ali celo razveseljujejo. Ali kakšno korist imajo taki iz božjih potov? Morebiti to, da se tamkaj spovedó, obhajajo, poslušajo pridigo in zadobé kak odpustek? Prav bi bilo, ko bi bili dali slovo pregrešnemu življenju in prinesli nazaj spokorno, poboljšano in sveto srece. Ali večidel se vernejo taki, kakoršni so šli, ali pa obloženi še z večimi grehi. Tudi jaz hvalim pobožnost, jih še celo moram priporočati, pa take, ki

se opravljajo prav in iz pravega namena. Izgled imamo na Jožefu, Jezusu in Mariji. Šli so v Jeruzalem iz pravega spoštovanja do Božje postave, in iz pobožnega serca, ondi Boga molit. Takih pobožnih misli so šli na pot, in enakih misli so se tudi vernili v domačijo.

2. Na tem potu pa se jim je bilo naključilo to, kar nam pripoveduje sv. evangelje na dalje: in ko so nazaj šli, je ostal mladenč Jezus v Jeruzalemu. Ne bilo bi prav misliti, da sta Jožef in Marija pre malo skerbela za izročeno božje dete in da sta ga iz vnemarnosti popustila v Jeruzalemu. To vse se je zgodilo po posebni voditvi Božji, ki je imel pri tem svoje premodre namene. Zato je pripustil, da sta Jožef in Marija mislila, Jezus je pri znancih ali sorodovincih, ki so že naprej šli, ali pa gredo za njimi. Jožef in Marija sta bila le orodje, ki si ju je Bog izvolil, spolniti svoje premodre namene, in velik greh bi bil, ko bi lahkomišelnih starši s tem izgovarjali svojo zanikernost, marveč vsi starši naj bi tako prični, pošteni in skerbni bili v izreji otrok, kakor sta bila Jožef in Marija.

Dobra in keršanska izreja otrok je memo tega zmed naj imenitniših dolžnosti zakonskih; ali Bogu bodi potoženo, ko ravno to dolžnost zanemarjajo skorej naj bolj. Pervo, na kar naj bi gledali starši pri izrejevanji otrok, je to, da bi jih že zgodaj učili Boga poznati, častiti, ljubiti, dobro delati, hudega se pa ogibati. Zato uči sv. Bazilij: Mladost je podobna mehjemu vosku, v kterega lahko utisneš mnogotere podobe. Prec se morajo torej dobrega privajati. Dokler je drevesce mlado, se da pregeniti, poznej ne več, in sv. pismo pravi: „Mladenč s pota, ki ga je mlad nastopil, tudi star ne bo odstopil.“ Zgodaj torej se mora vsaditi v serce otrok ljubezen do Boga in do kreposti, zgodaj se morajo zatreti slabe nagnjenja, zgodaj se morajo privaditi pokorsine in odvaditi svojevoljnosti. Ali se pa godi tako?

O koliko imamo žalostnih izgledov slabe otroške izreje! Nekteri otroci so tako polni strasti, slabih nagnjenj in hudobij, da bi skorej mislil, starši so jih nalašč v tem podučili, tako svojeglavni, jeznariti, nečimerni, prevzetni in nepokorni so. In akoravno

se zdi, da starši napeljujejo otroke k dobremu in jih odvr-
 čujejo od hudega, kaj pa pomaga, ko spridijo vse z lastnim
 slabim izgledom? Velikrat napeljujejo še starši sami otroke v
 greh. Ali jih ne napeljujejo v greh, ako pričo njih kolnejo,
 se roté, pridušajo in nespodobne reči govore ali počenjajo?
 Ali jih ne napeljujejo v greh, ko jih sami vodijo, ali jim pa
 pusté v slabe družine, kjer se ne sliši in ne vidi nič dobrega?
 Ali jih ne napeljujejo v greh, ko jih sami ne kaznujejo, pa
 tudi ne pusté, da bi jih drugi kaznovali zavolj njih hudobije,
 svojeglavnosti in nepokoršine? Ker, ako jih postrahujejo du-
 hovni ali šolski učeniki, ki jim je njih izreja na sercu, zavolj
 njih pregreškov, moj Bog, kako upijejo, razsajajo in tožijo
 potem starši duhovna ali učenika, in mu vse rečejo, le člo-
 vek ne! Koliko lepih izgledov dobre izreje imamo v sv. písmu?
 Kako lepo je učil kralj David svojega sina? Job je daroval
 vsak dan za srečo svojih otrok. Pobožni Tobija je učil svo-
 jega sina z mladega, Boga poznati, ljubiti in se ga bati. Mati
 sedmerih Makabejcov je toliko skerbela za zveličanje svojih
 sinov, da jim je prigovarjala rajše umreti, kot Boga zatajiti.
 Mati sv. Ludovika, francozkega kralja, je večkrat rekla svo-
 jemu sinu: Rada te imam, ali raje čem, da prec umerješ,
 kakor da bi enkrat samkrat smertno grešil.

Kako sramoté ti izgledi tiste starše, ki le malo skerbé
 ali pa nič za krepost, pobožnost in zveličanje svojih otrok!
 ki jim je malo mar, ali znajo njih otroci kaj iz keršanskega
 nauka, ali pa ne!

In ali se je čuditi, ako so taki otroci, kedar odrastejo,
 razúzdani, v sramoto vsej soseski in prava šiba staršev? Starši,
 vi ste tega krivi, in ako tožite poznej zavolj hudobije svojih
 otrok, ste podobni neumnemu kmetu, ki zastonj pričakuje
 dobre žetve, ko je sejal le ternje in osat na njivo. Kakor-
 šno seme, tak sad. Starši, pomislite to dobro, dokler je
 čas, izrejujte otroke v božjem strahu, napeljajte jih k kre-
 osti in pobožnosti, bodite jim povsod lep izgled, potem bo Bog
 blagoslovil vaše prizadevanja, vaše izrejevanje bo rodilo dober
 sad in prejeli boste v večnosti lepo plačilo, pa tudi že na
 tem svetu, ker vam bodo veselje delali dobri otroci.

3. Tako veselje sta imela Jožef in Marija nad Jezusom. Ker našla sta ga tretji dan v tempeljnu sedeti v sredi učenikov, jih poslušati in popraševati. Vsi pa, kateri so ga slišali, čudili se čudili nad njegovim umom in nad njegovimi odgovori. Ko sta namreč Jožef in Marija svojega božjega sina zastonj iskala po Jeruzalemu že tri dni, sta bila v velikih britkostih, in nista vedla, kaj početi. V tempelj gresta, Boga prosita naj pomaga. In tukaj je bila Marija presrečna, ugledala je Jezusa v tempeljnu v sredi učenikov. Poslušal jih je, popraševal in jim odgovarjal na njih uprašanja. Veliko ljudi je bilo zbranih okoli njega, vseh oči so bile obrnjene vanj, poslušali so pazno vsako njegovo besedo, vsak se mu je čudil, vsak se ga je veselil. Celo njegovi starši so ostermeli, viditi ga.

Njegova mati, ktere občutljivo srcé je toliko trpelo te tri dni, vendar ni mogla prec pozabiti te britkosti in žalosti. „Moj sin, zakaj si nama to naredil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.“ Hotla je nekako reči: „O moj sin, veliko britkost in žalost si nama naredil, tri dni sva te iskala in mislila sva, da si se zgubil. Jezus pa je odgovoril pomenljivo: „Kaj je, da sta me iskala, ali ne vesta, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“

Te besede lahko tako razumimo: Otrok, ki ni pri starših, bi ne smel drugot biti, kakor pri učenikih ali pa v cerkvi. Jezus se ni mogel lepše izgovoriti, pa tudi otrok ne lepše podučiti, kje naj bodo naj rajše; ali pri starših, ali pri učenikih v šoli, ali pa v tempeljnu (v cerkvi.) Otroci, ki nišo radi ne pri starših doma, ne pri učenikih v šoli, ne pri Bogu v cerkvi, taki otroci kažejo, da se ne more od njih veliko dobrega pričakovati, in ako jih ne bo podpirala posebna milost božja, bodo kmalo zašli na stranske pota pregreh in hudobij. Ali zgornje Jezusove besede pomenijo še nekaj veliko lepšega in imenitnišega. Marija in Jožef sta namreč iskala svojega božjega deteta naj poprej po Jeruzalemu in potem šele v tempeljnu. Saj vesta — je hotel reči — v kaj sem poklican, in čemu sem prišel na svet? Jaz imam biti učenik in odrešenik ljudi, zato se moram pečati posebno z božjimi rečmi, torej večkrat biti v tempeljnu, tukaj bi me bili torej imeli prec s perva iskati. To je govoril Jezus v tempeljnu

priča pismarjev, da je očitno dal na znanje svoj visoki poklic, svoje sveto poslanje in Božje veličastvo. In ker je Marija rekla Jezusu: Tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala — da bi ne bili poslušavci mislili, Jožef je njegov pravi oče, zato je imenoval naravnost Boga svojega Očeta, ker je rekel: Ali nista vedla, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?

Tako verujemo tudi mi od Jezusa, da je bil božji Sin. Kakor človek ni imel očeta — ker Jožef je bil le njegov rednik. — Jezus je torej božji Sin — z Bogom Očetom enak Bog — enako mogočen, svet, pravičen, dobrotljiv itd. kakor Bog Oče sam. V Jezusa smemo torej popolnoma zaupati, Ga v potrebah na pomoč klicati in za vsako djanje primernega plačila pričakovati. Ako obžalujemo grehe in terdno sklenemo, poboljšati se, nam jih bo On, neskončno usmiljeni, odpustil, pa tudi gorje nam, ako ne živimo po njegovih naukih, in prelomljujemo njegove zapovedi, ter smo lahkomišno in terdovratno v greh in v nespokornosti.

4. Ko je pa Jezus razodel svojo božjo naturo, je bil potem pa tudi pokoren svojim pozemeljskim staršem. In je ž njima šel in prišel v Nazaret in jima je bil pokoren. O naj bi pač posnemali keršanski otroci zmeraj ta prelepi izgled in se učili od Jezusa staršem pokorni biti! Jezus, božji Sin, komur morajo biti pokorne vse stvari, On je bil pokoren človeški materi in sprejetemu redniku. Poslušaj njih besede, spoštuje njih migljeje in spolnuje, na tanko njih povelja! Kako vsi drugačni so pa zdajni otroci! Staršem delajo namest veselja le žalost, so jim uporni, se jim ustavljajo z besedo in djanjem, zametujejo njih povelja, grajajo njih početja in ogorčujajo vse njih naredbe, ali jih še celo preklinjajo.

Učite se otroci od Jezusa, kaj ste dolžni svojim staršem! spoštujte jih, ljubite jih in ubogajte jih vsaj iz hvaležnosti. Ker vaši starši so za Bogom vaši naj večji dobrotniki. Koliko so za vas preterpeli, prestali, preskerbeli, pri ustih si odtergali, da so vas izredili. Neumna žival je hvaležna za to, kar ji daš, otroke pa osramoti v tem večkrat neumna žival, otroke, ki vračujejo velikrat staršem njih dobrote z gerdo nehvaležnostjo. Da molčim od nehvaležnosti, od grobosti do staršev, od gerdega obnašanja do njih, morajo starši velikrat pomanj-

kanja terpeti v hiši, ki so jo pripustili otrokóm s premoženjem vred, ali se še ž njimi tožariti za izgovorjeni pieli kosček kruha. Marsikteri sin že komej čaka, da zatisnejo oče ali mati oči in jih nesejo skozi vrata na pokopališče, ker so jim napoti zavolj malega, kar jim morajo na leto odrajtovati. O otroci, še je Bog v nebesih, ki bo vas enkrat strašno sodil in pogubil zavolj vašega gerdega ravnanja s starši. Kam, ki je zasramoval očeta, je bil preklet z vsimi nasledniki in Absalon, ki je očeta preganjal, je strašno sklenil.

Od ptice štoklje pripovedujejo, da kedar stari ne morejo več leteti, jih mladiči zadenejo na herbet, nesejo na varen kraj in tamkaj za nje skerbé. Celó dereči levi delé rop s starimi, kedar se ne morejo zavolj slabosti sami preživiti. In človeški otroci delajo gerši s svojimi starši! zato pravj sv. Damijan: „Pomisli, kako gerda in kaznjiva nehvaležnost je, ne spoštovati tistih, od katerih imaš življenje.“ In sv. Ambrož piše: „Staršev ne smemo žaliti tudi z neprijaznim pogledom ne.“ Kako ponižno je spoštoval egiptovski Jožef v visoki časti svojega starega očeta Jakoba! In kako je bil pokoren Jezus svojim staršem! — O otroci, častite in pa spoštujte svoje starše do smerti in tudi potem! Nikar nikoli ne pozabite božje zapovedi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel, in da ti bo dobro ne le na zemlji, ampak tudi v večnosti!

5. Jezus pa, je sklep sv. evangelja, je rasel v modrosti starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Kakor je bil tedaj Jezus kakor človek od dne do dne stareji, tako je tudi čedalje bolj na znanje dajal ljudem svojo božjo modrost in se je s svojim življenjem čedalje bolj vrednega stóril božjega in človeškega dopadenja. — Naj bi pač tudi mi od dne do dne bolj rastle na kreposti in pobožnosti, ter bili tako vredni zmeraj bolj božjega dopadenja!

S k l e p.

Uprašajmo svojo vest, kako kaj rastemo v čednostih? Ali je od dne do dne menj naših grehov in strasti, ali pa več in večih? Ali se množé naše čednosti in dobre dela? Vsak dan bi imeli rasti v dobrem, pa rastemo le

v hudem. O ko bi bili popustili vse svoje žive dni vsak mesec, ali vsaj vsako leto le eno pregreho, in si prisvojili le eno čednost, kako deleč bi bili že prišli! Še smo živi! Kar smo zamudili, popravljajmo v prihodnje! Z božjo pomočjo je vse mogoče. Amen.

Pridiga za 2. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Od poštenega veselja: gov. K. K.)

„Veselite se bratje — tode v Gospodu.“ Fil. 4, 4.

V v o d.

Praznik presladkega imena Jezusa obhajamo danes. Kakor vesoljnemu svetu vsa svetloba le iz edinega solнца prihaja, ravno tako nam vsa sreča, vsa milost in naše večno zveličanje izvira samo iz presvetega imena „Jezus.“ Ni nam dano drugo ime pod nebom, po katerem bi zamogli zveličani biti, kakor presveto ime „Jezus.“ Zraven tega naj svetejšega imena pa danes še drugo prigodbo iz življenja Jezusovega obhajamo, namreč: Njegov prvi čudež, ki ga je na ženitvi v Kani Galilejski storil, in tako svojo božjo moč pred svetom razodel, kakor smo v svetem evangelju slišali. Jezus na ženitvi, pri posvetnem veseljevanji; kdo bi ga tam iskal! komu bi v misel prišlo, da se tudi On za take veselice zmeni! Iz tega se mi učimo, da je včasih pripuščeno, posvetno veselje uživati, toda le po besedah aposteljniovih: „Veselite se bratje“ itd. To resnico hočemo tudi zdaj v imenu Jezusovem premišljevat in se tako za pustni čas, ki ga zdaj imamo, še za naprej obvarovati. Poslušajte!

Razlaga.

Kolikokrat čujete zoper posvetne veselice v cerkvi govoriti in jih oestro grajati; tolikokrat vas opominjamo, da bi se jih zderžali in izogibali; tolikokrat se vam reče, da uživati jih je grešno in gladka cesta v pogubljenje, in vi ste si morda že včasih mislili: „Če je temu tako, kakor nam duhovni pra-

vijo, ne smemo več veseli biti, ampak ven in ven žalovati.“ Toda moji ljubi, če to mislite, ste nas narobe zastopili; vse naše svarjenje le grešnemu veselju velja, le tistemu, katero je božjim zapovedim in zdravi pameti nasprotno, škodljivo in pohujšljivo, ne pa tudi poštenemu. Tega vam nihče ne prepoveduje, ne Bog, ne cerkev; ni treba zmirom glave pobešati, ni treba zmirom se jokati, v vedni britkosti, v vednem strahu živeti in nobenega nedolžnega veselja se ne vaeležiti Bog, oče ljubezni, tega ne tirja od nas: On, ki nam je v nebesih neskončno veselje pripravil, nam tudi ne zamirja, če smo že tukaj na zemlji včasih dobre volje; kakor se oče raduje nad otroci, ki jih vidi prav iz serca veselih, in znotrajne radosti jim oči miglati, tako tudi Bog z očetovskim dopadanjem na nas gleda, če se nedolžno pred Njegovim obličjem razveseljujemo, pa tudi Njegove darí z hvaležnim sercem uživamo in Njega hvalimo, kateri nam toliko dobrega daje. Zatorej je Bog v starem zakonu, po Mojzesu ukazal, da naj se Izraelci pri šotoru okrog svetišča shajajo, in kar je darovanega mesa ostalo, skupaj jedó. S tem je Bog hotel, da bi se njih sercé zmirom bolj ljubezni do Njega vnemalo. Če je to že v starem zakonu pripuščeno bilo, dokler so bili le sužnji, ktere je sam hlapčevski strah vodil, kolikor več bo ravno to v novem zakonu nam pripravljeno, ko nismo več hlapci, ampak otroci božji, ljubljene od Boga in k nebeški dedščini poklicani? Zatoraj je tudi Jezus sam, edinorojeni Sin Očeta nebeškega in naš pravi brat, včasih kako telesno veselje užival, naznaniti nam, da to ni prepovedano; večkrat se je dal od dobrih prijatlov gostiti, posebno od Lacara in njegovih dveh sester Marte in Marije, od Caheja, od Matevža, ja še clo od farizejev, in kakor nam današnje sv. evangelje pravi, je bil tudi pri ženitvi v Kani Galileji. Ko bi bilo v tem kaj pregrešnega, bi se gotovo tam znašel ne bil. Zgodilo se mu je clo, da so ga hudobni jeziki požrešnika in pijanca zmirjali, on pa za to njih gerdo obrekovanje nikakor ni maral, ampak je šlej kakor prej se obnašal, in pri vsem tem svoje sovražnike pobarati zamogel: „Kdo zmed vas me more greha prepričati.“ Iz tega se vidi, da ni vselej greh, se pri ka-

kem posvetnem veselju znajti. Saj tudi sv. pismo pravi: „Veselite se z veselimi.“ (Paul ad Rom 12, 15.) „Veselite se v Gospodu, še enkrat vam rečem, veselite se.“ (Filip. 4, 4.) Zdi se mi, kakor bi sv. pismo s temi besedami tiste boječe duše, ktere zmirom žaljujejo in si nikoli ne upajo veselo dihati, glasno opomenilo, da naj si svoje sercé polajšajo in se nekoliko odahnejo od težke butare vsakdajnega življenja. Ako se telesne moči zmirom naprej napenjajo, pred časom obnemorejo; zatoraj je treba, da si človek večkrat kako veselje privošči, in tako nove moči poišče za prihodnje delo; verh tega tako veselje tudi pripomore, ljubezen do Boga v sercu povišati, ako si namreč besede svetega Jakopa pred oči postavimo: „Vsak dober dar pride od Boga, od Očeta svetlobe,“ kar nas pa more k božji ljubezni napeljati, ne more nikoli prepovedano biti.

Morda si zdaj nekateri misli: „Če je pa temu tako, če ni greh, posvetno se razveseljevati, če je clo Jezus to storil, kaj bi pa jaz dolgo pomisljeval? Saj človek le enkrat živi, in si mora dosti grenkih ur v življenji okusiti, hočem vsaj, kedar se mi priložnost ponudi, prav židane volje biti. Bog mi zameril ne bo.“ Toda počasi, prijatelj! Ne misli si, da je lahko, posvetne veselice uživati in vendar brez greha biti; ložej je, se jih čisto zderžati, kakor brez greha jih uživati, in meni se zdi, da je Jezus ravno zategadelj se pri posvetni dobri volji včasih znašel, da bi nas učil, tudi pri takih nevarnih priložnostih se po božji volji zaderžati, da bi nam poštenega veselja izgled zapustil. On, ktereга jed je bilo, voljo svojega Očeta dopolnovati, gotovo ni maral za vse pozemeljske sladkosti in kratkočase; pa ker je poznal našo slabost, da na eni strani ne moremo posvetnega veselja čisto pogrešati, na drugi pa greha se zogniti, zatoraj se je včasih pri kaki gostiji ali veselici znašel, naj bi si ga mi tudi v tem za izgled vzeli in v Bogu se veselili.

2. Da bo pa naše veselje vselej pošteno, je več reči pomisliti; naj prej:

a) Da si nedolžnega serca, serca, v kterem ni smertnega greha, zakaj očitni grešnik, ki mu njegova vest to ali uno hudobijo očita, bi imel le žalovati in se pokoriti,

zapustiti svoje krive pota, strebiti iz serca vse, kar je Bogu zopernega in tako svojo razžaljeno vest tolažiti. Potem se mu bo spet pravo veselje oglasilo, kakor iz temnih oblakov prijazno solnce prisije. Tistim pa, ki se v stanu greha znajdejo in pri vsem tem veselijo, veljajo besede Jezusove: „Gorjé tistim, kateri se smejiyo, zakaj jokali se bodo.“ Da bo naše veselje pošteno, ga moraš

b) o pravem času uživati, ob času, kterega ti cerkev in tvoji predpostavljeni dovolijo, ob času, ko si že svoje delo zvesto opravil in okrepcanja za svoje oslabljene moči potrebuješ. Lenuhom in postopačem ne gre veselje, oni ga niso ne vredni ne potrebni; njih spočito truplo terdega dela naj bolj potrebuje. Zmirom po tovaršijah hoditi, zmirom po kratkočasih hrepeneti, je že samo na sebi grešna potrata zlatega časa, kateri nam ni dan, da ga s praznim postopanjem zapravljamo; Bog bo enkrat od nas rajtingo tirjal od vsake minute, kako smo jo obernili; gorjé tistim, ki zmirom koj na to mislijo, kako bi si kratek čas delali, namesti za svoje zveličanje skerbeti! Resnično je pa tudi, da tak človek, kteremu nič drugega ni mar, kakor kam bi danes šel, kaj jutre počel, da bi mu čas le naglo pretekel; kateri nima v svojem domu nobenega obstanka, ampak zmirom okoli hodi in veselice išče, ne najde pravega veselja, ampak le nepokoj in težko sercé. On se mi zdi dolžniku podoben, kateri se svojih posodnikov boji, da bi ga ne prišli na dom nadleževati in se toraj zmirom zunaj hiše potikuje; tako se tudi on hoče svojega znotrajnega tožnika, namreč pekoče vesti zogniti in toraj zmirom po posvetnih tovaršijah se pobija, po igranji, pijančevanju in drugih veselicah; pa namesto zaželjenega miru le nepokoj si nakoplje, namesto pravega veselja le najde znotrajno britkost; še bolj pobitega serca se domu verne, kakor je od doma šel. Kaj bi pa še le od tistih rekel, kateri ob očitno prepovedanem času za posvetnim veseljem hodijo, namesti pri božji službi v oštariji se znajdejo, ali namesti po noči se naspati in po dne pridno delati, po noči se razveseljujejo do belega dne, potem pa za delo niso in tako dolžnoosti svojega stanu v nemar puščajo?

Da bo naše veselje pošteno, ga moraš

c) po meri in pameti uživati; zakaj nezmernost je v vsaki reči greh, in torej tudi pri uživanju posvetnih veselij, naj bojo sicer še tako nedolžne. Ali o tej reči bi bilo marsikaj reči, zakaj malo malo jih je, ki se prave, pametne mere derže, večidel jih, kedar h kaki veselici pridejo, vse postave keršanske zmernosti spred oči pustijo, božje dari tratijo in si tako namesto veselja le greh napravijo. Posebno ste pa dve pregrehi, ktere se večidelj pri posvetnih dobrih voljah vmešate, požrešnost ali pijanost, in pa razujzdanost. Bog je žlahno vince stvaril, da razveseljuje cloveško serce; po meri ga piti, je zdravo; ali gorje tistemu, kteri ga brez mere uživlja! Povej mi, pijanec, ali je to pravo veselje, kedar si do gerla napit, da se ti že v glavi meša in te noge ne nosijo več? In kedar se drugi dan strezneš, si bolen po celem životu, nobena rec te ne veseli, tvoja vest te hudo peče, sram te mora biti pred svojimi hišnimi; in strah pred Bogom, kterega si v pijanosti tako grozno žalil. Povej mi po resnici, ali je tvoje veselje čisto, ali je pošteno? In kar od vina, to še bolj od žganja velja; to pijaco so si ljudje v svojo nesrečo izmislili; ona po besedah svetega pisma clo milo po gerlu teče, zadnjic pa pikne ko gad in rani kot strupena kača. Kdor se v žganje podá, bo hitro svoje življenje sožgal, pamet zgubil, dušo zapravit. — Zatoraj hočeš si včasih kako pošteno veselje napraviti, derži se pri pitji pametne mere, varuj se pa tudi vsake razuzdanosti; spomni se besed svetega Pavla, ki pravi: „Veselite se, še enkrat recem: veselite se, pa v Gospodu, in vaša sramožljivost naj bo vsem znana.“ V Gospodu se veseliti, se pravi, se tako zaderžati, da te ne sme strah biti, tudi Boga za pričo imeti, da bi smel tudi ljubega Jezusa povabiti, kakor svatje v Kani Galileje. Gotovo so bili pošteni ljudje, ki so se spodobno obnašali; zatoraj so pa tudi tako srečni bili, ne le samo da je Jezus sam prišel in jih počastil, ampak tudi vina jim obilno pripravil. Tako bo On tudi priča tvojega veselja, ako je pošteno in nedolžno, in še povišal ti ga bo. Pri prepovedanem veselju pa je On blizo sodnik, kteri hudobne kroti, kedar v svojih kratkočasih sramožljivost zgubijo in se razujzdanosti prepustijo. Oj koga

bi sercé ne bolelo, viditi, kako se kristjani pogosto pri veseljah, posebno na raju obnašajo, kako vganjajo, kako razsajajo! Kdo bi jih še za kristjane spoznal, ali za pametne ljudi? Sveta sramožljivost osramotena zdihuje, ljuba nedolžnost se pohujšuje, angelj varh svoje obličje zakriva, in ko bi Kristus v tako razujzdano družbo prišel, bič bi spletel in take nesramneže stepel. Zatoraj, ljubi moji, ne oponašam vam vašega veselja, ne zarečem ga vam, pa to vam povem: Ne pozabite nikoli, da ste pametne stvari, da ste kristjani, otroci božji, bratje in sestre Kristusove, dediči nebeškega kraljestva, in se svojega visokega stana in poklica vredni skazujte: imejte Boga pred očmi, uživajte po meri božje dari, in pošteno se zadržujte, tudi na ženitvi, kedar se morda v tem pustnem času primeri; ne mislite si, da vam je tedaj vse pripuščeno; razujzdanost pri gostiji pogosto umori zakonsko srečo novoporočenim. „Veselite se v Gospodu“ itd.

Da bo veselje pošteno

d) ne smeš drugih dolžnost zanemarjati, ne smeš svojega bližnjega pozabiti. Kakšno veselje je to, kedar ti po tabernah hodiš in se razveseljuješ, tvoja žena se pa doma britko joka, tvoji otroci stradajo? Kakšno je veselje, kedar ti vsem svojim željam strežeš, tvoj sosed pa še terdega kruha nima? Ti rajaš, tvoj sosed pa umira! Oj tako veselje je gnusoba pred Bogom: tako se je bogatin v evangelju razveseljeval, ki je vsak dan gostijo imel, ubogemu Lacaru pa še tistih drobtin ni privošil, ki so od njegove mize padale. Zatoraj kedarkoli si kako dobrovoljo napraviš, pomisli tudi na vboge, na siromake in kar bi bilo za tebe nezmerno, jim privoši. — Tri dni pred sv. Valentinom leta 1826 so po večni luči v nekem mestu na Laškem kočije grozno derdrale. Gospoda se je na raj vozila, ki ga je neki bogat grof tisto noč napravil. Velika hiša je vsa razsvetljena, za raj pripravljena, vse je živo po hiši, in že težko raja čaka. Vidiš tukaj hišo veselja — pa tudi v hišo žalosti poglej. — Zraven bogatega poslopja, v katerem zdaj godci godejo, in se vse od veselja verti, stoji borna bajtica, okna so s papirjem zadelane in v revni hiši luč blede berli; tukaj leži neka deklica na slami, že na pol mrtva; le uboga mati pri njej čuje, in duhovnik

pri postelji vmirajoče stojijo in jo odpravljajo na poslednjo pot v dolgo večnost, kjer bo dober Bog tudi ubogim križ preložil in njih solze obrisal. Med tem, ko se v bajti to godi, pri sosedu vse v enem veselju plava, kar je bilo dragega in dobrega, je na ponudbo pripravljeno stalo, potem spet ustanejo in se zasucejo. To viditi in slišati, uboga mati zdibuje: „Oj, naj bi vsaj medve imele, kar se bo nocoj pri sosedu zaverglo, kako bi se nama prileglo!“ Zaupaje, da bo kaj dobila, se s piskercom v grofovo hišo podá. „Koga iščeš?“ eden služabnikov nad njo zareži. „Za božjo voljo prosim malo goveje župe za mojo hčer, ki umira.“ Ali namesto župe jej dati, jej le ukaže, se koj pri priči pobrati. Ravno tako se jej v kuhinji godi; dekle si le norce delajo iz nje, kako se upa na ples priti, in jo iz kuhinje spodijo. Tako se godi po svetu. Bogati jedó in pijó, da se jim že upira, uboščeku pa diši, pa pogosto nima, s čem se odtešcati. Ali angelj življenja vsako tako neusmiljeno delo v bukve božje pravice zapiše. — Vsa žalostna se vdova spet na svoj dom spravi, hči je kmalo potem svoje oči zatisnila za večno spanje in usmiljena mati zemlja jo je zakrila. — Čez 10 let potem je huda kolera v tistem mestu divjala in kosila ljudi kakor travo na polji. Tudi grofovo hišo obiše in grbfa samega si izbere; nesejo ga v bolnišnico, ktera je bila za take bolnike postavljena, tukaj ležf zdaj, od vseh zapuščen, ni zdaj prilizovavcov ali dobrovoljcov blizo, katerim je pred 10 leti raj napravil. Le ena stara ženska mu streže in za nja skerbi. Zdaj se spomne, da pred 10 leti neki ubogi udovi na njeno prošnjo še goveje župe za njeno umirajočo hčer ni dal, in vest ga hudo peče. Kratko potem svojo dušo v naročju tiste ženske izdihne; bila je ravno tista vdova, ktera je tisti večer župe prosila, pa je ni dobila. — Ljubi moji, tudi mi bomo enkrat na smertni postelji ležali, kakor ta grof; kaj bomo takrat imeli od vseh posvetnih veselic, ktere nas zdaj toliko mikajo? Nič, kakor britki spomin, da so minule in hudo rajtingo pred seboj. Tudi mi bomo tedaj s kraljem Salomonom spoznali, da je vse, kar nam svet ponuja, nicemerno. Ako smo pa svoje žive dni usmiljenje imeli in pri dobri volji tudi potrebnega brata pozabili nismo, bomo upati smeli, da

ne bo nam posvetno veselje v pogubljenje; sromaki od nas nasiteni in razveseljeni bodo prosili za nas ojstroga Sodnika, slišali homo od Njega teh milih besed: „Karkoli ste naj manjšemu mojih bratov storili, ste meni storili.“

S k l e p.

Če homo tako ravnali, naj prej za dobro vest skerb-
beli, potem še le za veselje, in ga bomo o pravem času,
po meri in pameti vpričo Boga uživali, in zraven tudi
ubogih se spomnili, potem ga nam Bog ne bo zarajtal in
cerkev skerbna mati ne bo prepovedala. Sv. Karl Borom.
je nekega dne z drugimi duhovni za kratek čas igral; zdaj
enemu v misel pride reči: „Kaj bi blo, ko bi zdaj Go-
spod prišel na sodbo? kaj bi počeli?“ Eden pravi: „Jaz
bi hitro po bukve skočil,“ drugi, „jaz bi pa k spovedi
šel,“ tretji, „jaz bi v cerkev ubežal molit, da bi me
Gospod tam našel.“ Sv. Karl pa pravi: „Jaz bi pa Gospoda
prosil, da bi me pustil to igro dokončati; potem bi veselø za
njim šel, zakaj k Njegovi časti sem jo začel, k Njegovi
časti jo hočem tudi končati.“ Oj da bi tudi mi mogli ka-
kor ta svetnik pri vsakem posvetnem veselju tako govoriti!
Da bi se tudi nam ne blo Gospodovega prihoda ustrašiti!
Tudi posvetno veselje, ako ga v božjem imenu uživamo,
je Bogu dopadljivo in za nas zaslužljivo; za njim bo po-
tem tisto veselje nastopilo, ktero nikoli ne mine, nikoli se
ne manjša. Zatoraj: „Veselite se bratje, ja veselite se,
pa v Gospodu.“ Amen.

Pridiga za 3. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Kako si zdravje in življenje ohraniti? Gov. J. A-st.) 6277

Stopil je k njemu stotnik, kteri ga je prosil in je rekel: „Gospod! moj hlapec
leži doma mertvouden, in ga hudo vije.“ Mat. 8.

V v o d.

Zdravo telo naj boljše blago, je resnica velika. Naj
bi clovek vsega zadosti imel, pa zdravja ne, je ravno tako,
kakor da bi nič ne imel. Ko bi imel kdo nar lepše oblačila,

v boleznih ne mara jih obleči. Ko bi kdo nar. dražje jedl in pijače imel, v boleznih jih ne more uživati. Ko bi bil kdo na veselo ženitnino, ali na kako drugo prijetno veselico povabljen, ga ne veseli. Ko bi premoženja in dnarja imel kdo v obilnosti, bi si ž njim zdravja vendar na nobenem semnji kupiti ne mogel. To so še vsi ljudje verjeli, in so verjeli ob vseh časih.

Zato so pa tudi od vseh krajev revni bolniki k Jezusu hiteli, in ga za ljubo zdravje prosili. — Tudi današnje evangelje nam pripoveduje od gobovega, ki je k njemu prišel, in ga molil rekoč: Gospod! ako hočeš, me moreš očistiti. Jezus se ga je usmilil, je stegnil roko, in se ga je dotaknil, rekoč: Hočem, bodi očiščen. In kar čist je bil svojih gob. Kedar je pa v Kafarnaum šel, je stopil k njemu stotnik, kateri ga je prosil, in je rekel: Gospod! moj hlapec leži doma mrtvo-uden, in ga hudo vije. In zavoljo velike vere, ki jo je v njega imel, mu je rekel: Pojdi, in kakor si veroval, tako se ti zgodi. Obljubim, da evangeljski gobovi, in stotnikov hlapec sta vse žive dni hvalila svojega nebeškega dobrotnika, ki jima je ljubo zdravje spet dal, ker sta spoznala, kako velik dar božji je zdravje. Kako zlo bi imeli tedaj svoje zdravje obrajtati! Kako serčno bi imeli Boga za-nj hvaliti! In kako skerbno bi ga imeli varovati! Kako pa naj zdravje varujemo? Na to vprašanje vam bom dans odgovoril: Nekatere pripomočke vam bom naznanil, kako si zamoremo zdravje ohraniti, in življenje podaljšati; poslušajte!

Razlaga.

1. Pervi pripomoček, ki nam ga sv. pismo priporoča, zdravje ohraniti, je krotkost, tista ljubeznjiva čednost, ktera ve, jezo krotiti, v nadlogah se tolažiti, in v prepirih in razpertijah odjenjati. Ker ne le ubijanje, ampak tudi jeza ljudi ob zdravje in življenje pripravi, je Bog po svoji sveti previdnosti v peti zapovedi tudi jezo prepovedal. Jezus je peto božjo zapoved tako razložil: Slišali ste, da je starim receno bilo: Ne ubijaj, kdor pa ubija, je sodbe kriv. Jaz pa vam povem, da vsak, kateri se nad svojim bratom jezi, je sodbe kriv. Poglejte, kako je tukaj jeza v ubijanje zarajtana: zakaj

pa? Enkrat zato, ker ta, ki se jezi, s svojo jezo bližnega žali in razžali; drugič pa tudi zato, ker ta, ki se jezi, se s svojo jezo tudi na lastnem zdravju poškoduje. Jeza zdravje kalí, dni življenja krajša, in truplo pred časom pod zemljo spravlja. Clovek, ki se rad jezi, strupeno kačo v sebi redí, ki ga za vsako stvarico pika in morí. Togotnemu cloveku kri po žilah zavré, kite opešajo, njegovi udje oslabé, in iz tega hude bolezni izvirajo. Jeza cloveka včasih tudi na nagloma umorí. Mi dostikrat uprašamo: Kako je to, da je ta ali uni clovek tako kmalo umerl? Vjezil se je, tako se nam odgovori, na jezo se je napil, obolel in umerl! Zato prav pravi pobožni Job: Serditost norca umorí. Job 5, 2. Ne bodite torej norci, in ne jezite se nad drugimi ljudmi, nad svojo živino, nad delom, nad vremenom; saj s svojo jezo ne bote naredili boljših ne ljudi, ne živine, ne dela, ne vremena; sami sebi pa zlo škodujete z jezo, in slabite svoje zdravje. Prosite torej Boga za poterpežljivost, navadite se krotki biti. Blagor krotkim, pravi Jezus, oni bodo zemljo posedli, (Mat. 5, 4.) bodo že na tem svetu srečno življenje imeli. K srečnemu življenju na zemlji se pa šteje tudi zdravo življenje.

2. Pa ne le s peto: ampak tudi s šesto zapovedjo je Bog hotel za naše zdravje skerbeti. Zakaj čistost, která cloveka Bogu in ljudem prijetnega dela, ohrani tudi moč in zdravje našega telesa. Zato nam zapoveduje šesta zapoved: Ne prešestuj, ne vganjaj nečistosti. Resnicno, gerdi pregrehi nečistosti je že to lastno, da cloveka ne pripravi samo ob večno življenje, ampak tudi njegovo telesno zdravje razdene, in ga zgodaj v grob palne. Da nečistniki večnega življenja ne bodo dosegli, stoji v božji zapovedi zapisano, ki pravi: Nikar se ne motite, nečistniki ne bodo božjega kraljestva posedli. I. Kor. 6, 10. Pa danas vam le to povem, da ta pregreha telesnemu zdravju veliko bolj škoduje, kakor ljudje menijo; ona telesne moči grozno slabi, in truplo strašno suši. Verjemite mi, ljubi poslušavci! bolezni, ktere iz nečistosti izvirajo, so nar gerše, in jih dostikrat nobeni zdravniki ozdraviti ne morejo. Sv. Duh pri modrem Sirahu (19, 3.) pravi: „Kdor se z nečistnicami sklene, bo nesramen, on bo

delež strohljivosti in červov, in njegova duša bo zmed števila živih veržena.“ Dostikrat na nagloma božja jeza take zadene, ki so nečistosti udani. Izgled imamo nad Onanom, kterega je Bog z naglo smertjo kaznoval, ker je s svojo ženo zakonsko posteljo oskrnil. I. Mojz. 38, 10. Tak izgled nam daje tistih sedmero mož, od kterih se v Tobijevih bukvah bere, da jih je precej prvo noč po ženitnini hudi duh pomoril, ker so taki ljudje bli, od kterih je angelj Rafael rekel, da na tako vižo v zakon stopijo, da Boga od sebe in iz svojega serca odženejo, in svojim mesenim željam tako strežejo, kakor konj in mezeg, kteri pameti nimajo. Tob. 6, 14... Tak izgled imamo nad nečistimi prebivavci Sodome in Gomore, ktere je božji serd zavoljo njih gerđih hudobij z žveplenim ognjem iz nebes pokončal. I. Mojz. 13, 15. Tak izgled imamo nad Izraelskim ljudstvom, zmed kterega jih je Bog en dan 23000 pomorili dal, da je njih nečistost kaznoval. I. Kor. 10, 8. Poslednjič imamo tak izgled nad celim svetom, ko je Bog vse ljudi, razun teh, ki so v Noetovi barki bli, zavoljo njih nečistosti z vodami svojega maščevanja, z vesoljnim potopom pokončal. I. Mojz. 6, 12. Vsi torej, kteri svoje zdravje ljubijo, in dolgo živeti hočejo, naj se svarivne besede sv. Pavla dobro k sercu vzamejo: Varujte se nečistosti. I. Kor. 6, 18.

3. Tretji pripomoček zdravje ohraniti, ki nam ga sv. pismo dá, je ta: Bodi zmeren v jedi in pijači. Da smo boleznim podverženi, in da umreti moramo, pride od naših prvih staršev, od Adama in od Eve. O ta je bila pač nesrečna želja po jedi, h kteri je satan Evo, Eva pa Adama zapeljala, da sta v paradižu od prepovedanega sadú jedla, in greh storila; o to je bla nesrečna želja po jedi, po kteri je smert, in vse bolezni, in vsa revšina na svet prišla. Kakor je pa požrešnost začetek bolezni in človeške revšine bila, tako je zmernost imeniten pripomoček, zdravje za delj časa ohraniti, in se zgodnje smerti obvarovati. Mladenč Daniel, in še trije drugi mladenči judovskega naroda, ko so v Babilonsko sužnost odpeljani bli, so na dvoru Babilonskega kralja le vodo pili, in le sočivje jedli (Dan. 1, 12); pa so bli vendar zdravejši, lepši in močnejši, kakor drugi mladenči, kteri so od kraljeve mize vsakdan nar drajših pijač in nar boljših

jedí v obilnosti uživati imeli. Nezmernost pač nikoli ni tako zdrava, kakor zmernost, in gorje vsem tistim, ki se nezmernosti udajo, naj že bo v jedi ali pijači! Zraven tega, da požrešnost spada med poglavitne grehe, si nezmernosti udani ljudje veliko bolezen nakopljejo, in večidel sami sebi življenje krajšajo. Sv. Duh pri modrem Sirahu pravi: „Veliko žertje bolezen prinese, in požrešnost klanje v trebuhu napravi: Veliko jih je zavoljo pijanosti umerilo, kdor pa je trezen, si življenje pridoljša.“ (Sir. 37, 33. 34.) Če se na voz preveč naloži, se polomi; če se vreča ali žakelj preveč natlači, se preterga. Če se želodec z jedjó in pijaco preobloži, ne more jedí prav pokubati, in iz tega izvirajo merzlica, pljučna sušica, vodenica in še druge bolezni. Res, da nekteri je bolj terdne nature, in mu nezmernost ne škoduje precej, to da nesrečno sadje nezmernosti se le bode prej ali poznej, enkrat gotovo pokazalo; če mu v mladosti toliko ne škoduje, bo pa starost toliko bolj revna in bolehná. To pričajo zdravniki, in take izgledé le prevečkrat vidimo s svojimi očmi. Dostikrat pa še clo to vidimo, kako požrešniki, posebno pijanci, naglo smert storé. Koliko se jih je že v pijanosti steplo, in so bli ubiti! koliko jih je v pijanosti z voza padlo in so si roko ali nogo ali vrat vlomili, ali se še clo ubili! koliko jih je v pijanosti v vodo padlo, in so utonili! koliko jih je pijanih že v snegu obležalo, in so zaspali, da se nikoli več na tem svetu zbudili niso! Blagor mu, kdor se iz pluje škode modrosti uči.

4. Četerti pripomoček zdravje ohraniti, in življenje podaljšati, je pokorščina staršem. Četerta božja zapoved se v sv. pismu tako glasi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel, in da ti bo dobro na zemlji. Mojz. 5, 16. Kdor tedaj očeta in matere ne spoštuje, tega čakajo nadloge in zgodnja smert. Strašen izgled imamo nad Absolonom. Ta je skušal svojega dobrega očeta pri ljudeh ob ljubezen pripraviti, in mu po tronu, in še clo po življenju stregel. Stari David pred svojim sinom beží, bos in z zagernjeno glavo na oljsko goro gre in tu britko joka. In vse ljudstvo, ki je krog njega, joka z njim. Absolon pa je šel v Jeruzalem, in da bi mero svoje hudobije spolnil, še clo svojega očeta preganja. Ker je David vidil, da je v veliki nevarnosti pred svojim sinom, je svoje ljudi uverstil, in se je za vojsko pripravil. Hud boj je

vstal, in Absolonovi ljudje, katerih je veliko več blo, so bli pre-
 magani. Absalon sam se je v beg podal, da bi se rešil. Sedé
 na nekem živinčetu jaha po neki goščavi: pa silo dolge lasé
 je imel, in je za lasé na hrastu obvisel, mezeg se pa je spod
 njega zmuznil. Ko so ga Davidovi ljudje obešenega našli, so
 to Joabu sporočili, kateromu je s tremi sulicami seree prebodel,
 in truplo njegovo je blo, čeravno je kraljič bil, v gojzdu v
 neko jamo verženo, in s kamnjem zasuto. Ta germađa je
 imela po ondotni šegi opominj^{evati} vse prebivavce punt^{rskega} *mco*
 pa nesrečnega sina. Memog^{redoči} so še poznej kamnje na
 Absolonov grob metati imeli, in tako svojo gnusobo na nie-
 govo hudobijo naznaniti. Opomina vredno je, da po sporočilih
 nekterih popotnikov v dolini Jozafat grobni spominek stoji, ki
 si ga je neki Absolon sam še naredil, da bi tu še enkrat
 počivališče imel. Ko je pa svoj pokop v gojzdu Efraim našel,
 ostajajo vendar še dandanašnji Judje. Turki in tudi kristjani
 pri tem spominku, če s svojimi otroci skoz dolino Jozafat
 gredó, mečejo kamnje gori, velé tudi detetom enako in zra-
 ven kličejo: Glejte, glejte, tu gnijje brezvestni sin, ki se je
 zoper svojega očeta spuntal. — Sv. Bernardin, slavni pridigar
 15. stoletja, pové v neki pridigi tole povest: Na Španjolskem
 blizo Valencije, je bil nek mladenč staršem kar nepokoren, in
 jim je v vsem kljuboval. Kmaló se spajdaši z hudobno dru-
 haljo in postane ropar. Ko je mnogo ropal in pobijal, pride
 sodbi v pest. Bil je obešen. Pa komej dušo izpasti, so bili
 njegovi lasje čisto beli. Vsi to viditi, se začudijo: niso mogli
 zapopasti, kako da se to mladenču 20 let staremu p^{ameriti}
 more. Pokličejo škofa, da bi to reč odkril. Ko ta svojo mo-
 litev opravi, reče, da Bog s temi belimi lasmi to naznaniti
 hoče, da bi bil ta mladenč sicer visoko starost dočakal: ker
 je pa proti staršem tako prešeren in nepokoren bil, je pa
 milost božjo zgubil, čedalje bolj padal in tako naglo smert
 storil.

Pred ko ne, ste že tudi vi, poslušavci moji, take otroke
 poznali, ki so svojim staršem nepokorni bli, in ste tudi vidili,
 kako jih je zgodnja smert v nar lepših letih pobrala. — Kdor
 tedaj zdrave dni in dolgo življenje na zemlji želí, naj četerte
 božje zapovedi nikar v nemar ne pušča.

5. Peti pripomoček dolgo živeti, je pobožno keršansko življenje. Zdravje in življenje naše je v božjih rokah, je dar božji. Česa si pa more in sme tisti pričakovati, ki greši in gerdo živi, in tako Boga, Gospoda življenja in smerti, prederzno žali. Ali Bog ni moder, dober in pravičen, da nam vzame zdravje, kterega le v greh in v pogubljenje obracamo? Zatoraj pravi sv. pismo: „Kdor greši pred očmi svojega Stvarnika, pride zdravniku v pest. (Sir. 38, 15.

S k l e p.

Če vam je tedaj vaše zdravje in dolgo življenje ljubo, poslužite se pridno pripomočkov, ki sem vam jih danes naznanil. Varite se jeze, nečistosti, nezmernosti. Spoštujte svoje starše, in varite se sploh vsakega greha, in vam ne bo treba toliko okoli zdravnikov hoditi, in z veselim sercom bote lahko Bogu služili. Ti pripomočki so vsi iz sv. pisma vzeti, in so torej gotovi. Amen.

Pridiga za IV. nedeljo po sv. treh kraljih.

(Jezus ne spi — vedite pobožni in grešniki! gov. J. A-st.)

„Jezus je pa spal.“ Mat. 8, 24.

V v o d.

Jezus spi. Edinorojeni Sin nebeškega Očeta je človek postal, in dokler je v umerljivem telesu po zemlji hodil, je imel tudi potrebe človeške nature: Jezus je spal. Ko je bil pa od mertvih ustal s častitljivim, duhovnim, neumerjočim telesom, zdaj nič več ni spal, zdaj na vse večne čase nič več ne spi. Njegove oči vidijo, kar se povsod po vseh krajih in ob vseh časih godi, njegove oči čujejo nad vsem svetom, posebno pa nad človeškim rodом, ki ga je s svojo kervjo odrešil. In vendar se dostikrat dozdeva, kakor da bi Jezus spal, dostikrat se dozdeva, kakor da bi nič ne slišal, nič ne vidil, nič ne vedel od sveta in od ljudi po svetu. Od tod pride, da zelo veliko ljudi misli, ali se vsaj tako obnaša, ka-

kor da bi mislili, da Jezus spi. — Eni mislijo, da Jezus spi, in žaljujejo zato; drugi mislijo, da Jezus spi, in se veselé zato. Pobožni, kedar jih kakor Gospodove učence veliko terpljenje zadeva, ali se v veliki nevarnosti in potrebi znajdejo, in precej pomoči od Jezusa ne dobé, mislijo, da Jezus spi, in žaljujejo in zdihujejo zato; grešniki pa, kateri v pregrehah in hudobijah živé, in jih božja jeza precej ne zgrabi, tudi mislijo, da Jezus spi, in se veselé in radujejo zato.

Uprašam torej: Ali res Jezus spi? — Nak, Jezus ne spi. In iz tega vzamem dvojni nauk, in rečem:

1. Vi pobožni, bodite potolaženi v potrebi! Jezus ne spi, in

2. Vi grešniki, bojte se zavoljo svojih pregreh! Jezus ne spi! — Poslušajte!

Razlaga.

1. Jezus in njegovi učenci so bili na morju; ustal je velik vihar na morju; učenci, Jezusovi ljubljenci so bili v nar večem strahu in v smertni nevarnosti; Jezus pa je spal. Učenci ga pokličejo, in ob pravem času bedi nad njimi, ustane, zapové vetrovom in morju, in jih reši. — Tako se godi dostikrat v človeškem življenju. Pobožni, bogaboječi se zdi dostikrat tako zapuščen, tako s terpljenjem obložen, in tako z revami in nadlogami obdan, da ga skušnjava nahaja misliti, da Jezus nič za njega ne vé, se nič za njega ne zmeni, da Jezus spi. Tako se dostikrat posameznim ljudem, celim družinam, ljudstvom in deželam godí. Terpljenje in nadloge pa še niso nobena priča, da bi kdo mogel reči, Jezus spi. Nad kom čuje Jezus bolj, kakor nad svojo kat. cerkevjo, ktero je s svojo kervjo in s svojim življenjem na križu odkupil, ktero je na skalo sezidal, in ji je obljubil, da bo pri nji ostal do konca svetá; nad kom bi pač Jezus bolj čul, kakor nad to svojo cerkevjo? In vendar nikoli nobeden toliko terpljenja in preganjanja ni prestal, kakor ravno ta cerkev. Bila je preganjana od začetka, in bo preganjana do konca svetá. Apostelj in prvi učenci so svojo kri za Jezusa prelili; tavžente in tavžente sv. marternikov zamore cerkev pokazati; njeni mašniki in škofje so bili preganjani in morjeni, in verni zdaj

s prilizovanjem, zdaj s silo napeljevani vero zalajiti. Ustali so krivoverci, in na tavžente zmotenih se je odločilo od krvavečega maternega serca sv. kat. cerkve. Judje, neverniki, krivoverci so kat. cerkev zasramovali, obrekovali, preklinjali in si prizadevali jo popolnoma pokončati; sovražniki sv. cerkve so že dostikrat njene hiše božje obropali in razdjali, in noter do današnjega dne so že vse mogoče poskušali, da bi verne od njene družbe odločili. Vse te terpljenja so nad cerkev prišle, ali je mar zato Jezus spal? Nak, on ni spal, ampak je čul nad svojo cerkevjo, tako, da še peklenke vrata je niso mogle zmagati. Cerkev zamore s terpljenjem obiskana biti, to da v terpljenju konca vzeti — tega ne more, za to čuje Jezus: On ne spi. Bodi torej potolažen, ljubi kristjan! ki na svetu veliko terpljenja prestati imaš, bodi potolažen, Jezus ne spi — Sv. Katarina Sienska je enkrat delj časa nar hujše in ostudniše skušnjave imela; ona je molila, se postila, in Boga pomoči prosila, pa viditi je bilo, kakor da bi bil Jezus spal. Na zadnje po dolgem vojskovanju so skušnjave odjenjale, hud vihar nevarnih skušnjav se je vlegel, in Katarina je spet tolazbo in mir v svojem sercu občutila. Tedaj je uprašala: Kje si bil, o Jezus, ko je moja duša toliko terpljenje in žalost občutila? In Jezus ji je odgovoril: „Jaz sem bil v sredi tvojega serca, jaz sem gledal, kako si se vojskovala, jaz sem te deržal in pomagal, da si zmagala.“ —

Jezus tedaj ne spi, on je pri nas v terpljenju, on vidi naše nadloge; on hoče pa tudi našo poterpežljivost in vdanost viditi, našo vero in naše zaupanje; on nas hoče poskusiti, ali smo stanovitni in serčni; on nam daje moč v terpljenju, in nas reši hudega. Nak, Jezus ne spi.

To bomo še le takrat prav vidili, kedar pridemo pred sodbo. Tam bo Jezus pobožnim, ki so v terpljenju in v skušnjavah stanovitni bili tako govoril: Jaz sem imel svoje oči na-te obernjene, in sem skerbno nad tebo čul; jaz sem poznal tvoje terpljenje, in sem vidil tvojo potrebo; jaz sem slišal tvoje molitve in tvoje zdihleje; jas sem se razveseljeval nad tvojo poterpežljivostjo in stanovitnostjo, nad tvojim zaupanjem in nad tvojo udanostjo v božjo voljo. Ti si mislil, da sem spal, da se za-te nisem zmenil. Glej! jaz sem bil pri

tebi, jaz sem ti moč in trdnost dajal, da si preterpeti in zmagati zamogel. Ko bi jaz ne bil nad tebo čul, bi se bil ti pogubil. — Za tvoje terpljenje naj bo večno, neizmerno tvoje veselje. To naj bo tolažba pobožnemu, kateri pred Bogom hodi: Jezus ne spi. Naj pride čez nas, kar hoče: Jezus ne spi. Če notrajne terpljenja in skušnjave nas nadlegovajo in strašijo; če so časi še tako hudi in nesrečni; če se na svetu še tako velike prekucije godé; če tudi nar večé nadloge: bolezen, vojska in lakota pridejo na svet; in če se tudi mi sami v morju terpljenja vtapljamo: bodi potolažen, moj kristjan! Jezus ne spi. On, ki je viharju na morju vtihniti zapovedal, On, ki je aposteljne iz nevarnosti na morju otel, On je danes kakor včera j mogočen zadosti, viharje človeške hudobije ustaviti in nas casne in večne nesreče oteti. — Jezus ne spi, zato, pobožni kristjan! bodi potolažen.

2. Ti pa, o grešnik! tresi in boj se! Zakaj ta resnica tudi tebi velja: Jezus ne spi! Najdejo se ljudje, kateri tako živé, kakor da bi ne bilo nobenega Boga, kateri grešé in spet grešé, in zmirej naprej grešé, in ker jih Bog precej ne prime, se veselé in si mislijo: „Jezus spi, On za naše grehe nič ne vé,“ in z novega naprej grešé.“ Toda gorjé grešniku! Jezus ne spi. Njemu nič ni prikritega, nobena misel in nobena želja in nobeno govorjenje in nobeno djanje njegovemu vsegavidijočemu očesu ne odide. Nikar ne misli, ker je dolgo zanesljiv, nikar ne misli, da spi, da clo za nič ne mara. Jezus ne spi. Ali je mar Bog spal, ko je Eva v paradizu zapoved prelomila in od prepovedanega sadu jedla? Ali je mar Bog spal, ko je Kajn svojo roko vzdignil, in svojega brata Abelna umoril? Ali je Bog spal, ko je ob Noetovem času grešnikom 120 let časa pustil; ali pa ko so se v Sodomi in Gomori hudobije godile; ali pa ko so Jakobovi sinovi svojega brata Jožefa v sužnost prodali, ali ko sta Heliova sina božji rop doprinašala? Ali je Bog spal, ko je hudobni Antijoh božje ljudstvo sliskal in preganjal in Gospodov tempelj oskrunil? Ali je Jezus spal, ko je Savl njegovo cerkev preganjal, ko so Judje mero svojih pregreh in hudobij napolnili, ko ga je verolomni cesar Julijan Galilejca preklinjal, ko je terdovratni Arij cerkev razdreti hotel? Ali je

Jezus spal, ko so njegovega namestnika na zemlji, Rimskega papeža iz njegove dežele pregnali, ali ga v ketine in v ječo djali? — To da kaj uprašujem! Jezus ne spi! In če tudi jeza božja grešnika ne zgrabi precej: vendar le nič ni pozabljeno, in kolikor delj se roka pravice božje stegne, toliko strašnejše potem grešnika vdari. Jezus ne spi. Vi grešniki pa tega ne pomislite, in zato greh nakladate. Vi zakonski ljudje, vi tega ne pomislite, in zato tako radi pozabite, kar ste si pred božjim altarjem obljubili, in si eden drugemu grenke in žalostne ure delate. Vi starši, vi tega ne pomislite, in zato otroško izrejo v nemar puščate, svojih otrok ne učite, in jih ne varujete zapeljivosti tega svetá. Vi otroci, tega ne pomislite, in zato četrto božjo zapoved prelomljujete, svoje starše žalite, in jim s svojim razberzdanim zadržanjem življenje krajsate. Jezus ne spi. Vi nečisti, tega ne pomislite, in zato s svojim nečistim življenjem sebi, svojim staršem in soseski sramoto delate, duše zapeljujete, svoje duše in duše drugih, z drago Jezusovo kervjo odkupljene, morite, in skrivaj in očitno reči govorite in doprinašate, ki so čez Sodomo in Gomoro ogenj in žveplo sklicale. Jezus ne spi. Vi leni, zanikerni kristjani tega ne pomislite, zato molitev opuščate, božjo besedo zanicujete, sv. zakramente v nemar puščate, božjemu imenu nečast delate, in svojemu bližnemu krivice doprinašate. Poslušajte, grešniki, poslušajte in tresite se: Jezus ne spi, in nikoli ni spal; On je vse slišal, kar ste govorili, in vse vidil, kar ste storili; On je vidil tudi vaše serce, nar skrivniše misli in želje so mu znane. On ni spal, in ne spi, in ne bo spal. On vse vidi, vse sliši, vse vé. Kar si očetu ali materi prikriš, kar si možu ali ženi utajil ali utajila, kar si deželski gosposki zamolčal, cesar svojemu spovedniku nisi razodel; vse to vé Bog, Jezus vé, zakaj on ne spi. Enkrat, kedar boš prišel pred sodbo, ti bo povedal vse tvoje grehe — o kako se boš takrat tresel; kako boš osramoten pred njim stal, ko boš vidil, da Jezus vse vé.

S k l e p.

Ja, On vse vé, vse dobre dela, ki jih pobožni stori, pa tudi vse hudobije grešnikov, in vse to veliko bolj vé,

kakor pobožni in grešnik sam. Bodi torej potolažen, pobožni kristjan, Jezus ne spi! Ti pa, grešnik, se tresi, zakaj Jezus ne spi. — Bodi potolažen pobožni kristjan! kedar te terpljenje zadeva, in zaupaj v Jezusovo pomoč, zakaj on ne spi! In če je viditi, kakor da bi spal, zbudi ga z gorečimi zdihleji in molitvami; kliči z aposteljni in svetniki: Gospod, otmi nas, mi poginjamo! Tresi se, o človek! pred grehom; nikar ne misli, da Jezus spi, če te precej ne kaznuje. Nikar prederzno v njegovo milost ne greši, ampak spreoberni se zdaj, ko je še čas! — Jezus ne spi. Živimo vselej tako, da se nam vsegavidijočega in vsegavednega Boga ne bo treba bati, ko nas bo enkrat sodil. Bog vse vidi, Bog vse vé, greh se delati ne sme! Amen.

Keršanski nauki.

LVI. Glej katekizem: „Sedmere duhovne dobre dela.“

V v o d.

Danes teden sem od dobrih del govoril. Dobre dela telesne milosti sem vam na kratko razložil. Slišali ste, koliko dobro delo storite, koliko zasluženja si za večnost pridobite, ako svojemu bližnemu v njegovih telesnih potrebah radi in iz ljubezni do Boga pomagate. Kar ste bližnemu v imenu božjem storili dobrega, ste Jezusu samemu storili. Keršansko dobro delo je, bližnemu tako dobroto skazati za njegovo truplo; ali še večje dobro delo je, bližnemu dobro storiti na njegovi neumerjoči duši. Zakaj človeška duša je žlahtna stvar in neskončno velike vrednosti; duša je veliko več vredna kakor truplo; zatoraj so pa tudi dušne dobrote, ki jih bližnemu skažemo, še večje vrednosti kakor tajiste, ki jih bližnemu samo na truplu skažemo. Da bote toraj, ljubi kristjani! eden drugemu ne samo telesnih, ampak tudi dušne dobrote skazovali, in si tako po dobrih delih zakladov spravljali za večnost, vam bom danes od dušnih dobrot, ali od dobrih del duhovne milosti govoril. Duhovne dela milosti pa so: 1. Grešnike svariti. 2. Nevedne učiti. 3. Tem, ki dvomijo, prav sveto-

vati. 4. Žalostne tolažiti. 5. Krivico voljno terpeti. 6. Tem, ki nas razžalijo, iz serca odpustiti. In 7. za žive in mertve Boga prositi. Te duhovne dela milosti vam bom danes na kratko razložil. Skerbno poslušajte!

Razlaga.

1. Grešnike svariti, to se reče, človeka, kedar hoče grešiti, od greha odvracati; ali če je že grešil, ga ljubeznivo posvariti in k pokori in poboljšanju življenja opominjati. To je pač imenitno in keršansko dobro delo. Tako je delal Jezus sam. Kako je On grešnike svaril! kako jih je k pokori opominjal! kako si je prizadeval, njih duše oteti in pridobiti za večno življenje! Ja, za grešnike je zadnjič tudi svojo kri pretil na lesu svetega križa. Grešnike svariti, opominjati jih k pokori in poboljšanju, to je pa tudi naša dolžnost. Jezus sam nam je to zapovedal. On je rekel: „Ako je pa tvoj brat zoper tebe grešil, pojdi in posvari ga med teboj in njim samim. Ako te posluša, si svojega brata pridobil. Ako te pa ne posluša, vzemi še enega ali dva, da se vsaka reč na govorjenju dveh ali treh prič poterdi. Ako pa vendar tajstih ne posluša, povej cerkvi; če pa tudi cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik.“ (Mat 18.) V tih besedah nas Jezus uči, kako grešnika posvariti, na kako vižo ž njim ravnati imamo. Res je, da so posebno dušni pastirji, starši in drugi predpostavljeni naj prvič dolžni, grešnike svariti in tudi kaznovati; pa keršanska ljubezen tirja tudi od vsakega kristjana, da svojega brata lepó posvari, kedar vidi, da na pravem potu ni, kedar vidi, da se Bog žali in grešnik pa sam sebe v časno in večno nesrečo spravlja. Oh koljko greha bi se zabranilo, koliko duš bi se otelo pogubljenju večnemu, ako bi se ta keršanska dolžnost iz čiste ljubezni do Boga in do bližnega bolj zvesto spolnovala! Kako velikega zasluženja vredno delo je tedaj grešnike svariti, jih iz pota pogubljenja na pot pokore in večnega življenja nazaj pripeljati! —

2. Drugo duhovno dobro delo je: nevedne učiti. Nevedni se tukaj tajisti imenujejo, kateri od Boga, od Njegove svete volje, in od pota, ki v večno življenje pelja, malo ali

clo nič še ne vejo. Take ljudi podučevati od Boga, od Njegove svete postave, in vsega tega, kar je k zveličanju potreba, to je posebno dobro delo. Jezus sam je prišel na svet, učiti nevedne in jim pokazati pot proti večnemu življenju. „Jaz sem luč svetá; kdor mene nasleduje, ne hodi po temi, ampak bo luč življenja imel.“ (Jan. 8, 12.) Nevedne učiti, nevednemu ljudstvu pot k večnemu življenju kazati, vsem narodom, ki so v temi nevednosti in v smertni senci sedeli, luč svete vere in resnice prižgati, je usmiljeni Jezus tudi svoje aposteljne po svetu poslal. Naročil jim je, učiti povsod. „Pojdite po vsem svetu, učite vse ljudstva, učite jih vse to deržati, kar sem vam jaz zapovedal“; tako je Jezus svojim učencom govoril. To so aposteljni in učenci Gospodovi zvesto spolnovali; spolnujejo še dandanašnji njegovi nastopniki, škofje in mašniki. Pa tudi drugi imajo dolžnost, nevedne učiti in z lepimi nauki, in lepimi izgledi jih napeljevati k pravi časni in večni sreči. Posebno starši, učeniki, naprejpostavljeni to dolžnost imajo. Pa tudi vsak drug ima večkrat lepo priložnost, nevedne podučiti v potrebnih resnicah svete vere, in pokazati, kaj je k večnemu življenju potreba. Kako dobro delo in kolikega plačila vredno da je, nevedne učiti, to nam sveto pismo lepo spričuje, ker pravi: da „tajisti, ki druge mnogotero k pravičnosti podučujejo, se bodo kakor zvezde svetili v večnosti.“ (Dan. 12, 3.)

3. Tretje dobro delo je: tistim, ki dvomijo, prav svetovati. „Zlató in srebro noge uterdita; še več pa, kakor oboje, velja dober svet.“ (Sir. 40, 25.) Večkrat clovek v take okoljšine pride, da si sam svetovati in pomagati ne vé; da ne vé, kako in kaj bi storil, da bi bilo prav. Ne samo v posvetnih, tudi v dušnih zadevah se to večkrat zgodi. Kdor tedaj takemu cloveku vé moder svét dati, mu gotovo veliko dobroto skaže. In veliko zasluženja pred Bogom ima, kdor to iz čistega namena, iz prave keršanske ljubezni stori. Kako dober svét je Jezus vsakemu dal, ki ga je za njega prosil. „Dober učenik! kaj mi je storiti, da večno življenje dosežem?“ tako je nek mladenč prašal Jezusa. In Gospod mu hitro odgovori: „Ako hočeš v večno življenje iti, derži zapovedi.“ (Mat. 19, 16.) In potem mu je še več drugega modregá

svetoval, kaj ima storiti, ako hoče popolnoma biti. Tako je tudi sv. Peter zbranemu ljudstvu binškoštni praznik radovoljno dober svèt podal. „Možjé, bratje! kaj nam je storiti?“ so ga vprašali; on pa je odgovoril: „Storite pokoro, in vsak iz med vas se naj v imenu Jezusa Kristusa kerstiti da k odpušcanju grehov. (Apost. dj. 2.) Tudi mi kristjani eden drugemu radi dobre svëte dajajmo; tako si bomo pravo ljubezen skazovali, pa tudi dobrih del za nebesa spravljali.

4. Štërto duhovno dobro delo je: žalostne tolažiti. Zemlja, na kateri zdaj živimo, je dolina solz in terpljenja, žalosti in mnogoterih britkosti. Velika žalost človeško sercé večkrat tlači; težki kamen otožnosti in dušne britkosti mu na sercu leži. Sveto pismo pa pravi, da „kakor molj oblačilu in červ lesu, tako tudi žalost človeškemu sercu škoduje.“ (Prip. 25, 20.) Zatorej je pa tudi veliko dobro delo, žalostne tolažiti, z ljubeznjivimi besedami jim dušne britkosti poslajševati, in polajševati jim njih težavni stan. K temu dobremu delu nas sam božji Duh opominja, ker pravi: „Ne pusti jokajočih brez tolažbe, in žaluj z žalostnimi.“ (Sir. 7, 38) Tako je pobožni Tobija delal. Vsak dan je svoje vjete brate obiskoval in lepo jih tolažil. (Tob. 1, 19.) Posebno lepo in prelubeznjivo je pa usmiljeni Jezus to storil. O kdo zamore vse povedati, kolikokrat je On tolažil žalostne, koliko solz je On posušil, koliko žalostnih in pobitih serc je On tako milostljivo ozdravil! Le te besede vam še tukaj povem, s kterimi je ljubi Jezus vse žalostne in revne ljudi k sebi klical in vabil, da bi jih potelažil in jim polajšal njihovo butaro. „Pridite k meni vsi, tako je Jezus sam govoril; pridite k meni vsi, ki ste revni in obloženi, in jaz vas bom pokrepčal.“ (Mat. 11, 28.) Oj tako dobrega, sočutnega, usmiljenega serca bodimo tudi mi. Tolažimo radi naše žalostne brate in sestre pa s pravo keršansko tolažbo; pomagajmo jim pa tudi v djanju, koljkor zamoremo; tako jim bomo prave dušne in telesne dobrote skazovali, sami sebi pa z dobrimi deli v nebesa pomagali!

5. Peto duhovno dobro delo je: krivico voljno terpeti. „To je gnada pri Bogu, ako kdo zavolj Boga zopernost prinaša in s poterpežljivostjo krivico terpi.“ (I. Petr. 2, 19.) Ako nam bližni krivico stori, mi se pa zategadelj ne pone-

semo, ampak iz ljubezni do Boga rajši krivico tiho poterpimo, kakor da bi bližnega z našimi tožbami še bolj razjezili in mu še k drugim grehom priložnost dali, takrat storimo dobro delo za nas, ki nam pred Bogom obilnega zasluženja prinese; storimo pa tudi delo milosti proti svojemu bližnemu; ker ga tako veliko drugih grehov zavarjemo in s tiho poterpežljivostjo in krotkostjo narprej nagnemo, da spozna svojo krivičnost. Res je tudi, da nismo dolžni vsake tudi velike krivice tiho poterpeti; véasi smo dolžni zavolj svojega dobrega imena, zavolj svojega stanu, ali iz drugih pravičnih uzrokov se za svojo pravico tudi očitno ponesti, se krivici, ki se nama dela, v bran postaviti; ali vendar se vse to naj prav po keršansko godi. Vselej radi nekoliko odjenjamo; vselej bodimo pripravljeni, rajši sami nekoliko krivico terpeti, kakor da bi mi komu krivico storili. Saj imamo toljko lep izgled nad Jezusom, kako se nam je zadržati, kedar nas kdo zaničuje, sovraži in nam krivico dela. Komu se je kdaj večja krivica godila, kakor nedolžnemu Jezusu? — Kdo je bil kdaj bolj po nedolžnem zaničevan, sovražen in preganjan, kakor se je usmiljenemu Jezusu godilo? Ali vse to je On tiho in voljno preterpel. „On ni preklinjal, kedar je bil preklinjan, in ni protil, kedar je terpel, ampak poterpežljivo se tajistemu zročil, ki ga je krivično obsodil.“ (I. Petr. 2, 22.) Tiho in voljno je vse preterpel; kakor nedolžno jagne, ki ga v mesnico peljajo, se je tudi On v grozno terpljenje in bitko smert za nas podal. Ko bi Jezus ne bil vsega poterpežljivo preterpel in na križu umerl za nas, bi nas tudi odrešil ne bil. Ako pa tudi mi nič hudega, nobene krivice na tem svetu poterpežljivo prenesli ne bomo, se pa tudi Njegovega odrešenja vdeležili in za nebesa nobenega plačila zaslužili ne bomo. Le na Jezusa na križu se radi in pogosto ozirajmo, kedar se nam huda, kedar se nam krivica godi; potem bomo pa radi iz ljubezni do Jezusa tudi mnogo krivico tiho poterpeli, da Njega posnemamo in si tako tudi za večnost obilnih zakladov spravljamo.

6. Šesto delo duhovne milosti je: tem, ki nas razžalijo, iz serca odpuščati. To dobro delo se od poprejšnega ločiti ne da. Zakaj ako mnogokrat iz ljubezni do Boga kako krivico voljno poterpimo, bomo iz ljubezni do Boga tudi radi

in vse odpustili tajistemu, ki nam je krivico storil. K čemur nas tudi sveti apóstelj Pavl tako lepo opominja, ker pravi: „Preterpite in odpustite eden drugemu, ako kdo tožbo zoper drugega ima; kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi.“ (Kol. 3, 13.) Jezus nas je učil, razžalnikom odpuščati. „Odpustite, in tudi vam bo odpuščeno.“ (Luk. 6, 37.) Kar je pa z besedo učil, je tudi v djanju pokazal. Na križu je visel v groznih bolečinah. Krivicnost in hudobija terdovratnih Judov ga je na križ prbila. Pa še na križu mu ne dajo miru. Pod križem se sprehajajo in Jezusa v Njegovih smertnih težavah še zametujejo in preklajajo. In glejte in čudite se! Jezus jim pa vse iz srca odpusti; ja še moli za svoje nar večje sovražnike, rekoč: „Oče! odpusti jim; zakaj oni ne vejo, kaj delajo.“ Zdaj pa rec, moj kristjan, da svojemu sovražniku ne moreš odpustiti, ter se ti je prevelika krivica zgodila. Ozri se na Jezusa, ki na križu visi! in reci še enkrat tako; pa boj se, da te šiba vožja na naglem ne zadene!

7. Sedmo delo duhovne milosti je pa: za žive in mertve Boga prositi. Kdor že tudi nič drugega dobrega storiti ne more, moliti, a žive in mertve Boga prositi, to se vendar lahko stori. In tudi veliko dobro delo duhovne milosti je to. Zatega delj nas sveto pismo k temu dobremu delu tako lepo opominja. „Molite edet za drugega; zakaj veliko premore molitev pravičnega pri Bogu.“ (Jak. 5, 16.) Izraelci so se bili hudo pregrešili. Bog jih hočekazniti. Ker je pa Mojzes molil in prosil za nje, jim je pa tudi Bog milostljivo prizanesel. Tri leta in šest mescov ni več deževal ob času preroka Elija; kedar je pa on prosil za dež, se je nebo opet odperlo in pohleven dež je zemljo zopet rodovitno storil. Tako usliši Bog molitev in prošnje pravičnega. Jezus sam nas tega po uči, kako eden za drugega moliti moramo. Po zadnji večerji tako priserčno molil za svoje učence, pa tudi za vse, ki bojo v tega verovali. Tako moramo tudi mi radi moliti eden za drugega. Posebno radj molite otroci za svoje starše, brate, sestre in žla; za svoje botre in druge dobrotnike. Starši, molite za svoje ooke in vse vaše podložne. Molite vsi za svetega očeta Pija IX. našega papeža, za našega škofa, za našega cesarja, za svoje dušn pastirje, za deželsko gosposko, za povišanje cele katoljske ceve, za spokorjenje ter-

doyratnih grešnikov. Ne pozabite tudi vsak dan moliti za verne duše v vicah; posebno za svoje rajne starše, žlahto, prijatelje in znance, ki smo jim že iz hvaležnosti dolžni pomagati. Molite pa tudi za vse verne duše v vicah, naj jih Bog skoraj reši iz kraja velikega terpljenja in jim da svoje sveto obličje gledati in uživati yekomaj. O kako hvaležne nam bojo verne duše! Kako priserčno bojo tudi one pri božjem tronu prosile za nas! „Sveta in dobra je misel, za rajne moliti, da bojo od svojih grehov rešeni.“ (2. Mak. 12, 46.) In kedar bojo rešeni, bojo našo ljubezen do njih sto- terno povernili. Moliti za žive in mertve, vsak lahko zna. Pa tuči veliko dobro delo je, ki nam bo za večno življenje obilnega zasluženja prineslo!

Sklep.

Ljubi kristjani! dobre dela in lepe čednosti so tisti zakladi, ki si jih za večnost spravljati moramo; D je tisto bogastvo, s katerim si bomo enkrat nebeško krono pikupili. Zategadelj vam še enkrat priporočim: na tem svetu obilo dobrega delati, s sve- timi čednostmi, kakor z žlahtnimi rožicami svoje serca kinčati, da si bote ž njimi svoj poklic, svoje zyojnje za nebesa zagotovili. Za nebesa smo stvarjeni. V nebesa prti, je naš imenitni poklicl. Jezusovi nauki nam lepo kažejo pot proti nebesom. Zategadejj sem vam tudi Njegove svete nauke rzkladal, kakor je bila mo a sveta dolžnost. Govoril sem do zda od svete vere: od tega, kar je Bog že storil za nas. Govoril sem od keršanskega upanja: od tega, kar še le bo storil. Govoril em od keršanske ljubezni, od božjih in cerkvenih zapoved: od tega, kar je tudi nam storiti, da na tem svetu Bogu dopadljivo živdo, po smerti pa večno življe- nje dosežemo. Ker pa sami iz sebe nič dobrega storiti, se tudi hudega varovati ne moremo, ađ nam Bog ne pomaga; zatoraj sem tudi govoril od svetih zakrmentov, od tih prečudnih studen- cov božje milosti, iz katerih ptrebno pomoč in gnado zajemamo, dobro delati in svojo dušo reči za večno življenje. In da je le tajisti keršansko pravičen, d bo le tisti večno življenje dosegel, kateri se s pomočjo gnade bžje hudega, to je, vsakega velikega ali smertnega greha varuje pa tudi dobro dela, to je, s svetimi čednostmi in keršansko do nimi deli svoje serce obogatuje; od tega sem vam v keršanski prači govoril. „Blagor telesu, ki je tebe

nosilo in persim, katere si ti sisal,“ tako je nekdanja neka žena govorila in slavila Marijo, ki je rodila Jezusa. Jezus pa odgovori: „Pač blagor tajistim, ki besedo božjo slišijo in tajisto dopolnujejo.“ Oj blagor tedaj tudi vam, ljubi kristjani! ako po tih naukih, ki sem jih v imenu Jezusovem govoril, svoje življenje ravnate; blagor vam! v božjem kraljestvu se bote enkrat veselili vekomaj! To vam tudi jaz vsem skupej iz sereca želim! In tako sklenem danes svoje keršanske nauke. O Jezus! k tebi se zdaj obnem. O daj, da bo vsaka beseda, ki sem jo govoril, le k Tvoji časti govorjena, in k dušnemu pridu mojih keršanskih bratov in sester! O Jezus! ves svoj trud, vse svoje delo Tebi darujem, k tvoji časti in k počeščenju Tvoje preblage matere Marije, device spočete brez madeža! In prosim pohlevno: žegnaj o Jezus mene, moje delo in moje poslušavce! Daj nam vsem to gnado, da po Tvojih svetih naukih takaj živimo, po smerti se pa pri Tebi v nebesih vekomaj veselimo! Amen.

Zgodovinski izgledi.

* Po zakramentu sv. kersta postane duša lepa in čista. Da se v zakramentu duša očisti vsch grehov in lepa postane, je pokazal Bog včasih očitno in čudno. Časti vredni Tomaž Boc nam pripoveduje sledeče: L. 1296 priburi Kassan, kralj tartarski, z veliko armado na Armensko in je volje celo deželo pokončati, če mu kralj armenski ne da edine hčere za ženo. Kassan je bil ajdovske vere. Vendar usliši prošnje svoje žene in jej pripusti po keršanski veri živeti. Mine leto in žena porodí otroka, ali strah in groza jo obide, bil je pošast, gerda in černa. Kassan, babjoverec, misli, da njegova žena mora prešestnica biti, in obsodi njo in otroka k smerti. Nesrečna mati pa samo prosi, svojega otroka kerstiti. Bilo jej je pripuščeno. Pa glejte! komaj je kerst minul, se je spremenila otroška podoba, in postal je otrok lep in prijazen. Ko kralj to zasliši, pusti oba pri življenju in pa sam sv. kerst sprejeme.

* Botri so dolžni svoje kerščence keršanskih dolžnost opominjevati. Diakon Murita je bil boter nekemu

Elpidoforu. Ta pa odpade od katolijske vere. Peljali so kratko potem Murita na morišče, da bi ga terpinčili; tukaj zagleda med svojimi sovražniki tudi Elpidofora. Murita pa vzame ono belo oblačilo, ki ga je Elpidoforu pri sv. kerstu oblekel, mu ga kaže in reče: „To kerstno oblačilo, Elpidofor, to kerstno oblačilo te bo tožilo pred večnim sodnikom. Jaz sem ga skerbno hranil, da bo pričalo zoper tebe. Enkrat te je ogrinjalo to oblačilo nedolžnega, zdaj te bo sodilo in v pekel obsodilo.“

1010 * Emanuel, izgled vsem kerščencom. L. 1489 je bil neki knez v Kongi. Goreče je želel kerščen biti. Ko zasliši, da pridejo misionarji iz Portugalskega, hiti njim naproti, vzeme seboj jih veliko svojih podložnih in sprejme duhovne z velikim veseljem. Knez prosi in hoče, narprej ko je mogoče, kerščen biti, da bi zveličanskega časa božje milosti ne zgubil. Vse se prime dela in kmalo je stal tempelj in troje altarjev; iz vej je bilo vse to narejeno. Zdaj začnejo sv. pesmi prepevati in med tim je sprejel knez sv. kerst. Dobil je ime Emanuel. Od veselja je igralo serce tega brunnega Afrikanca. Lep izgled je dal svojim podložnim. V pričo jih je preklel molike in zaykazal, vse molike zbrati, kar se jih najde, in potem sožgati. Od tistega dné je zmiram hvalil Emanuel Boga za toliko gnado. Prosil je gospoda za moč, da bi mogel sveto služiti Jezusu Kristusu do konca svojega življenja. Kristijan! si tudi ti tako hvaležen za gnado, ki si jo sprejel pri sv. kerstu! Ali pač služiš zvesto Bogu svojemu gospodu, kar si obljubil pri sv. kerstu?!

1011 * Sv. birme ne zanemaraaj. Nek modrijan Novat je želel kristjan biti. Enkrat nevarno zbolí, in prejeme sv. kerst. Potem pa opustí zakrament sv. birme sprejeti. Zato je bil slabe vere in kmalo ga je dobil hudič v svojo oblast. Nevrednež je še gledal, da bi bil posvečen za mašnika. Res so mu podelili še tudi zakrament mašnikovega posvečevanja. Ščasoma postane krivoverec in je dolgo časa nemiril sv. cerkev. Umerl je žalostno. Sv. možje pravijo, da je zato tako zašel, ker ni sprejel zakramenta sv. birme.

1012 * Osramoteni kalvinist. Nek kalvinist je začel govoriti v pričo še le pet let stare Franciške zoper katolijsko vero in je tajil, da je Jezus resnično pričujoč v zakramentu

presv. rešnjega telesa. Mlada deklica to slišati, jame govoriti: „Vi ne verjamate, da je Jezus Kristus resnično pričujoč v zakramentu presv. rešnjega telesa; in vendar je on sam to rekel. Vi ga imate za lažnika. Ko bi se prederznili, kralju časti jemati, bi se vam hudo godilo. Kaj imate vi enkrat od Boga pričakovati, vi, ki njegovega Sina lažnika imenujete?“ Kalvinist osramoten gleda deklico obdarovati in jo tako si pridobiti. Deklica pa vzame njegove darove in jih verže v ogenj rekoč: „Tako se bo godilo vsem krivovercom! Vsi bojo goreli v peklju, ki niso verovali besedam našega gospoda Jezusa Kristusa.“

* Resnično je pričujoč Jezus v zakramentu presv. rešnjega telesa. Tomaž Vilanovčan je bil enkrat naglo poklican k nekemu bolniku, kateri ni hotel prej umreti, da bi povedal, kaj se mu je prigodilo v svoji mladosti. „Bil sem, reče on, od judovskih staršev rojen in od njih dobro poučen. Nekí dan sem moral nekega fanta tudi od judovskih staršev nekaj časa spremiti. Med potjo se prav serčno pogovarjava od Mesijevega prihoda, ktereга židovi še pričakujejo. Ko se tako pogovarjava, so naju navdajale zmirom bolj in bolj goreče želje, Mesija viditi, kedar pride. Naenkrat zagledava na nebesu neko svitlobo. Spomnil sem se pa, kaj so rekli moj oče: Ko vidiš nebo odperto, prosí Boga za kak dar. Zato padéva oba na svoje kolena in prošva Boga, da bi nama pričakovanega Mesija pokazal. In glej! v tej svitlobi se prikaže bliščeč kelih in nad njim hostija. Začudena gledava to znamenje, pa tudi potolažena sva bila, kajti vedla sva, kdo je Mesija, po katerem imava hrepeneti. Zamolčala sva to svojim staršem; vendar sem jaz pozneje tako srečen bil, da sem kerščen bil. Kaj in kje je moj tovarš, tega ne vem.“ Tako je govoril umirajoči in je želel, da se to razglási po njegovi smerti.

* Pred sv. rešnjim Telesom poklekni. Bilo je 8. decembra in solnce je lepo sijalo. Veliko ljudi se je sprehajalo na Dunaju po tako imenovani „Pratterstrasse.“ Prikaže se med množico duhovnik s presv. rešnjim telesom, ki ga je nesel za popotnico nekemu bolniku. Množica se razdelí, večidelj se odkrijejo, pa le malo jih je, ki svoje kolena pripognejo. Naenkrat obstoji nek voz. Z njega stopi lep in junašk mladenč, si glavo odkrije, pade na svoje kolena; duhovnik mu pa podél sv. žegen's prošva.

rešnjim Telesom. Bil je cesar, bil je naš ljubeznjivi cesar Franc Jožef. Ginjenega serca sledí množica duhovnu in svojemu pobožnemu cesarju.

* Presv. rešnje Telo čudo dela. Bil je nekdam ropar v nekem gojzdu. Oropoval je popotnike, in bil je velik hudobnež. Neki dan stoji na poti in čaka, da bi koga oropati mogel. Ali on zasliši cinglati, in duhoven se prikaže na tem potu, ki nosi bolniku presv. rešnje Telo. Pred duhovnikom gre cerkovnik, žvenklja in moli: „Bodi hvaljen vekomaj pres. zakrament.“ To vidi ropar, pade na svoje kolena in moli. Duhovnik gre memo. Ropar ustane in gre za njim do hiše, kjer je bil bolnik in moli in hvali presv. zakrament. Ko duhoven iz hiše stopi, pade ropar pred njega, joka in takole govori: „Služabnik božji, vedi, jaz sem ropar in velik hudobnež. Šel si skoz gojzd s presv. zakramentom, in stal sem jaz na potu. Omečilo se je moje serce in občutil sem veliko težo svojih grehov, in šel sem za teboj. Pomagaj mi!“ Duhoven se obrne k roparju in govori: „Jezus te ni zaverigel, tudi jaz te ne zaveržem. V gojzdu je k tebi prišel, ko si ga ti zaničeval. On je odpustil razbojniku na križu, ki se je spokoril, tudi tebi bo odpustil. Pojdi za menoj.“ Duhoven ga pelje v nek samostan. Tam dela terdo pokoro. Poverne vse in nazaj da naropano blago. Tako postane pobožen in dober človek. Presv. zakrament pa je zmiram hvalil in častil, dokler je srečno v Bogu zaspel.

* Brumni kristjani so vsak dan pri sv. maši. Erik III. kralj angležki je bil vsak dan pri treh mašah. Ko mu je enkrat nekdo rekel, da more le več pridig poslušati kakor meš, mu je odgovoril: „Jaz hočem svojega prijatelja rajši gledati, kakor slišati od njega govoriti.“

* Gorje po nevrednem sv. obhajilu. L. 1833 se je spovedal v Kohinkini mlad človek, pa zamolčal je naglavni greh. Po spovedi gre hitro k sv. obhajilu. Pa glejte! božja roka ga zadene. On začne noret, letí iz cerkve in divja po pustih krajih in gorah in zmiram vpije: „Jaz sem Judež, jaz sem Jezusa izdal!“ Opominjajo ga spokoriti se, pa vse zastonj. Zmiram vpije: „Jaz sem Judež, sem Jezusa izdal!“ Tako živi in tudi umerje. Dopolnile so se nad njim strašne besede: „Kdor nevredno je Jezusovo meso, si je sodbo.“ — Tudi sv. Ciprian pripoveduje od neke gospe, která je pri spovedi zamolčala velik greh; pa vendar se je

prederznila in božji mizi bližala. Ali kaj se zgodi? Komej sprejeme Jezusa, začne jo po vsem životu tergati in tam pri tej priči umerje.

* Pregrehe odvrčajo od spovednice. Dva častnika gresta v Parizu neko cerkev ogledovat. Pregledujeta cerkev, kar zagledata v kapelci duhovnika, ki je spovedoval. Tedaj se začneta pošmehovati. „To je smešno, reče eden, tu se hočem nekaj časa razveseljevati; pusti me, zvečer se vidiva v gledališču.“ „Kaj misliš?“ uprašča drugi. „Ne skerbi, odgovori prvi, kmalu se boš smejal tudi ti;“ reče in ogleduje v cerkvi lepe podobe, čaka, dokler duhovnik zapusti spovednico. Potem se podá za duhovnikom v žagrad. Gre k njemu in ga nagovori: „Častivredni! jaz se hočem spovedati. Ali vendar tako hitro ne pojde. Saj veste, da vojšaki niso kej pobožnega duha, in posebno jaz prošim za popoterpjenje, sem slabe vere. Ali želim, da mi poprej razjasnite neke dvómbe, zavolj katerih sem spoved sovražil in zaničeval.“ „Vi ste katoljčan?“ — „Ja. Skerbno so me izredili moji starši, večkrat sem se spovedoval, poprej da sem postal vojšak. Ali kar sem bral od spovedi, vidil in govoriti slišal, tedaj sem začel to napravo božjo zasmehovati. Več si misliti morete.“ — „Prav je, odgovori duhovnik, ali vendar se niste poprijeli pravih pripomočkov, svoje dvóme odpraviti. Spovejte se in bote drugače mislili.“ „Ne morem, jaz bi rad vedel, zakaj je spoved potrebna.“ „Spovejte se, imejte resnično voljo svoje življenje popboljšati in ne bote več dvómili.“ „Kako je to?“ „Razujzdano življenje vas je djalo ob vero. Ko ste začeli, poželjivosti služiti, ste slabo mislili od spovedi.“ Vojšaka obleti rudečica. On reče: „To je res! in objame duhovnika, zakaj nisem se tega spomnil? Za dans se spovem, da sem mislil vas zasmehovati in vašo službo; pa maščujte se nad menoj in bodite moj vodnik! Povejte mi dan in pridem k spovedi.“ On pride in od tistega časa se je popboljšal.

* Kaj stori popolnoma grevenga. Cesari pripoveduje od nekega mladenca v Parizu, ki je bil v velike pregrehe zabredel. On gre v samostan sv. Viktorja in prosi duhovna, da bi ga spovedali. Kaj se zgodi? On se začne spovedovati; ali njegova prevelika žalost in grevenga ga ne pusti govoriti in on začne jokati. Spovednik mu ukaže, naj da zapiše svoje grehe. To stori; ali tudi brati ne more svojih grehov, ampak se spet joka.

Na to spovednik sam prebere, kar je zapisal. Med branjem pa začne spovednik dvomiti. Zato prosi mladenča, če se sme s svojim opatom posvetovati. Mladenč privoli. Duhoven se podá k opatu in mu da papir, na katerem so grehi zapisani. Opat ga vzame, pa nič ne najde zapisanega, papir je bil bel in čist. „Kaj bi bral, reče, saj ni nobene besede zapisane!“ „Kaj? odgovori spovednik, saj sem jaz sedaj bral!“ Oba ogledujeta papir, pa ni bilo nobene besede zapisane. „Glejte! odpuščeni so mu bli grehi, čeravno ni govoril z jezikom, ali v svojem sercu je veliko govoril. Nič mu ni bilo treba, kakor odveza božjega namestnika. Toliko premore popolnoma grevenga pri Bogu.“

* Odkritoserčno spoznanje nam zadobi odpuščanje. Bilo je na galerni ladji veliko hudobnežev vklenjenih, prisiljeni so bli težko delati. Pride k njim knez, kteremu so se usmili, da toliko terpijo. On misli, enega spustiti. Ali preiskati more, kteri je usmiljenja nar bolj vreden. Zato začne zdaj tega zdaj unega barati, zakaj da je tu. Oh kako so se začeli pritoževati! Vsak je bil pošten in nedolžen, le sovražni ljudje so ga zatožili in zato mora terpeti. Vsak prosi kneza, da bi se ga usmilil in spustil ga. Slednjič pride knez k mlademu jetniku in ga vpraša: „Kaj si hudobnega doprinesel, da si tu?“ „Milostljivi gospod, jaz sem bil hudoben otrok. Nisem ubogal očeta in matere, sem razujzdano živel, sem kradel, goljfoval! več časa bi potreboval vam vse povedati, kar sem vse svoje žive dni hudega storil. Vendar me je pravica došla, in rad terpim, zakaj vem, da sem vse tavžentkrat zaslužil.“ — Knez je dobro vedel, da so vsi svojo kazen zaslužili; pa vendar reče smehljaje: „Kako pride tako hudoben človek v to pošteno družtvo? Hitro odklenite in spodite ga, da ne zapelja teh poštenih ljudi!“ Hitro mu odvzamejo verige in ga spustijo. Tako ravná tudi Bog, če se odkritoserčno in zgrevano spovemo svojih grehov, dobrotljiv in usmiljen je, nam odpustiti jih.

* Kam pelja pri spovedi iz sramožljivosti greh zamolčati? Neka deklica je bila od svojih staršev dobro in skerbno izrejena; pa vendar pade v velik greh. Komej je grešila, jo je že sram in vest jo hudo peče. „Kako je mogoče, da bi jaz ta greh spovedniku povedala.“ Ona zamolči pri spovedi svoj greh in še večí greh stori. Vest jo še hujše peče. Ona misli ojestro pokoro delati in tako svojo vest umiriti. Gre v samostan in

mislí pri veliki spovedi svoj greh spovedniku razodeti. Ona si prizadeva svoje serce odkriti, ali vendar tako zamota in zakriva svoj greh, da ga spovednik spoznati ne morejo. — Med tem umerje glavarica tega samostana. Ker je ta deklica tako oestro živila, so jo vse druge nune za glavarico izvolile! Ni dolgo in ona hudo zbolí. Zmiram je sama sebi govorila in tolažila se, na smertni postelji svoj greh razodenem; ali tudi tu jej zaveže sramožljivost usta, in jej greha povedati ne pripusti. Ona sprejeme poslednje zakramente in doprinese strašen božji rop. Umiraje začne svoj greh praviti, ali oh strašna sodba božja! pamet se jej meša in umerje v svojem grehu. Ker je tako oestro živila, so vse nune mislile, da je zveličana. Ali ko so enkrat vse vkupej za njo molile, pripustí Bog, da se jim prikaže v strašnem stanu in jim reče: „Jenjajte za me moliti, jaz sem pogubljena, ker sem zamolčala v v svoji mladosti greh pri spovedi.“

* Kaj stori velika spoved. Vodja semenišča v Münsteru je bil brumen in priden duhovnik Overberg. Nekega deževnega in merzlega dné ga žene čudna znotrajna moč se sprehajat iti. Iz hiše stopivši zagleda pred seboj zlo zamišljenega človeka, kateri je nekaj korakov stopil pa spet obstal, in potem spet hitrejši šel. Overberg hiti za njim, ga doteče in ljubeznjivo pozdravi. Od začetka mu noče ptujec odgovoriti, ali vendar se začne z njim pogovarjati in mu odkrije, da je od mladih nog v velikih grehih živel, da je pa zdaj obupal in se hoče sam umoriti. „Ali bode potem boljše,“ ga upraša Overberg. Overberg ga začne zdaj prav ljubeznjivo podučevati, ga vzame seboj v svojo izbo, posluša njegovo spoved celega življenja. In glejte! ta človek se je poboljšal in spokoril.

* Prava pokora. Mlad knez, kateri se je bil pokristjanil, je enkrat zlo razžalil svojo mater in celo sosesčino pohujšal. Ko se zavé, kaj da je storil, skliče celo sosesčino, pade na svoje kolena in prosi svojo mater odpuščanja. Da bi se čisto spokoril, si sam veliko pokoro naloži. Potem se oberne k sosedom in reče: „Kristjan v jezi pot svojih dolžnost zapusti, ali vera ga uči, to popraviti, kar je hudega storil.“ Naj bi vsi, kateri pohujšujejo, tako ravnali.

* Odrezani lepi rumenkasti lasje. Sv. Elizabeta, gospá na Turenskem delí siromašom ubogaime. Lačne nasituje,

nage oblaci, žejne napaja, popotnike pogostuje in vsakemu kaj deli. Naenkrat zagleda lepo devico z rumenkastimi in kodrastimi lasmi. Njej pomigne in reče: „Vsem sem kaj podelila, tudi tebi hočem kaj dati.“ Ukaže drugim gospém po škarje iti v bližnji samostan. Jih prinesó in glejte! sv. Elizabeta odreže devici naglo lepe lasé. Devica začne jokati in vsi okoli stoječi jo obžalujejo. Pa sv. Elizabeta jej ljubeznjivo obriše solze in reče: „Moja ljuba! ne jokaj! zakaj jaz sem tebi veliko dobrega storila, da sem ti lasé odrezala, zakaj napuh bi bil prevzel tvoje srcé. Ne išči zunajne lepote, ampak znotrajno, ki ne preide.“ Sv. Elizabeta vzame devico k sebi. Devica zmiraj brunnejša prihaja in srečno umerje. Tako zapustimo tudi mi vse, kar bi nas utegnilo v greh zapeljati.

* Lepi občutljeji umirajo čéga. V Pariški bolnišnici je bil mlad človek nevarno holen. Grejo po duhovnika in pripravijo mizo. Ko zdravnik pride, odpravi duhovnika; zakaj bal se je, da bi se bolnik ne prestrašil, da bi se ne pohujšala bolezen, če bi sv. poslednje olje prejel. Ali bolnik prosi, naj da pokličejo duhovnika; on želi zakrament poslednjega olja sprejeti, zakaj njemu je bolj mar za dušo, kakor za telo. „Jaz čutim, pravi, da se bliža smertna ura, pa poprej želim ta sv. zakrament sprejeti; saj vem, da je moji duši k zveličanju.“ Sprejme sv. poslednje zakramente in srečno zaspi.

* Kako moramo zakrament poslednjega olja sprejeti, to kaže nam mladenč nekega francozkega semenišča. Ta mladenč je bil hudo holen. Mu ne zakrivajo nevarnosti, ampak ga podučijo, naj da se podá v božjo voljo; on pa reče: „Jaz sem pripravljen, jaz ljubim in verujem na dobrega Boga in se podam v njegovo sv. voljo.“ Ker pa vsak za slednjo vojsko moči potrebuje, ga uprašajo, ali želi poslednje olje sprejeti. „Ja, ja, zakliče poln veselja, jaz želim.“ Ginjeno sprejme ta sv. zakrament in glejte! veliko mu je pomagal. Huda je bila slednja vojska, sovražnik ga je hotel premagati, pa ga ni mogel. Ko je sprejel ta sv. zakrament, je mirnejši postal. Eden okolistoječih mu reče: „ne boj se, moj otrok!“ Otrok odgovori: „Jaz se ne bojim, moj oče!“ In potem zakliče: „Jezus, moj gospod in moj Bog! usmili se me, poglej na mene! O, moj Bog, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ Tako zaspi ta sv. mladenč 7. maja 1825 še le 14 let star.

* **Priden duhoven.** Janez Nivelenski je bil priden, brumen in učen mož. Celo življenje se je trudil pridno pridigovati in spovedovati, in tako duše za nebeško kraljestvo zadobivljati. Hudo zboli in bliža se njegova slednja ura. Pride neznan človek v samostan čisto raztergan in tirja od Janeza spovedan biti. Ko drugi duhovni vidijo, da je Janez blizo smerti, odpravijo človeka rekoč, da očetu Janezu ni mogoče, ga spovedati. Umirajoči sliši to in ukaže ubogega človeka nazaj poklicati in ga spoveda, kar so mu še njegove moči pripustile, in reče potem, da bi za noben denar ne bil dal, kar je temu nesrečnemu dobrega storil, ker ga je spovedal. Kmalo potem umerje.

* **Zvest duhoven.** Hišpanska ladja, napolnjena z veliko ljudmi, veslja v Ameriko. Navstane huda nevihta. Ladja je že poškodovana in vsi so v smertni nevarnosti. Kapitan spusti malo ladjico v morje, pa kmalo je bila polna ljudi. „Kje je Alfonso?“, kliče kapitan, tako je bilo ime duhovnu nesrečne ladje; njega bi še rad vzel na ladjico.“ Ali on zakliče iz ladje: „Z Bogom prijatli in bratje! Moja dolžnost me sedaj kliče.“ On tolaži obupajoče, jih spoveduje in podučuje, in je bil z njimi v valovih pokopan.

* **Čast duhovnemu stanu.** Časti vredni Beda pripoveduje od prvih kristjanov na Angleškem, kako so častili svoje duhovnike. Je kdo srečal duhovna, se je pripognil pred njim, ga prosil za sv. žegen, mu poljubil roko, ki ga je požegnala, in se je priporočil njegovim molitvam. Kjer se je prikazal duhoven, je bil sprejet in pozdravljen kot angelj nebeški. Pazljivo so poslušali brumni kristjani njih pridige. Kaka je dan-današnji?

* **Zvesta in ljubeznjiva žena.** Katarina Herman je bila žena holandskega mornarja. Hišpanci obsedeje mesto Ostende in ujamejo možá Katarinenega. Ko ona to zasliši, si odreže lasé, se obleče po možko, se podá v mesto Ostende in prosi Hišpance, da bi jo v službo vzeli. Kmaló so poznali njeno hrabrost in tudi lepo to njeno postavo. Hrabro se enkrat bojuje; to vidi general in jej reče: „Lep vojšak, terjaj od mene, kar hočeš, jaz ti ničesar ne odrečem.“ „Moj general! odgovori Katarina, če sem pa ženska, bote pa tudi deržali svojo besedo?“ „Ja, ti si se lepo obnašala, to zasluži veliko plačilo.“ „Jaz sem žena vjetega mornarja, prosim, dajte mi ga nazaj.“ General jej da možá in jo še obdaruje bogato.

* Strašno je prešestovanje. Mavrici E. bogat kmet je imel grešno znanje z neko žensko, akoravno je bil oženjen in je že več otrok imel. Od začetka nikdo ni vedel za to, ali sčasom je bilo to vsem znano. Njegovo ženo, koja je bila oslabela na truplu in pameti, ni to veliko skerbelo. Ali otroci so ga večkrat svarili. Posebno nar starejša hči ga je svarila, da tako slab izgled daje svoji družini. Slednjič se je udal lovu, da se je zamogel večkrat sniditi s svojo vlačugo. Enkrat gre v svojo izbo po puško in se hoče na lov podati. Hči to vidi, ga začne spet svariti. Mavrici jo prime za roko in jo hoče iz izbe potisniti. Ona se mu pa ustavlja, potem pride pa sin in se tudi očetu zoperstavlja. Med tem pokne puška in sin pade v roke svoje sestre. Mavrici beži, leti na polje, si začne lasé iz glave puliti, preklinja svoje življenje in si prosi za slednjo gnado, da bi ga v grob svojega sina pokopali.

* Nekaj za ženine in neveste. Ne glejte pri ženitvi na bogastvo, ampak na sveto ljubezen. Imeli so bogati starši lepo hčer. Prideta dva mlada možá in snubita jo. Pervemu, kterega je ona ljubila, kteri pa ni bil bogat, so odpovedali; drugemu, kteri je bil bogat in zlahtnega rodú, so mu jo obljubili. Čas poroke je bil odločen. Pa glejte! huda kužna bolezen začne razsajati po tem mestu! Tudi lepo hčer prime ta bolezen. Ženin beži od nje in se zapre v svojo izbo; bal se je nalesti hude bolezni. Mladi mož, kteremu so odpovedali, pa pride v hišo, in streže lepo bolnici. Scasom se tudi nevesta ozdravi. Ko ženin to sliši, pride hitro in jej voši z lepimi besedami, da je ozdravela, in se veselí kmalo ž njo v zakon stopiti. Ali hči pade na kolena pred svojega očeta, kaže na svojega prijatla, kteri je ni zapustil v smertni nevarnosti, in reče: „Ta me je rešil smerti, s tim hočem na večno sklenjena biti.“ In njena prošnja je bila pravična, zato je tudi bila uslišana.

* Žegnana voda potolaži verne duše v vicah. Kakor je bogatin ubogega Lacara klical, ravno tako klicejo verne duše nas: „Oh, moj kristjan! usmili se nas; zakaj veliko terpimo v ognju strašnih vic.“ Zato lepa navada, da se grobi z žegnano vodó poškropljujejo; kajti „kakor dež ovenjene rože spet oživí in okrepcá, ravno tako tudi žegnana voda verne duše v vicah.

(Konec kers. nauk in zgodovinskih izgledov za celi katekizem.)

Cerkveni novičar.

* Iz Celovca 8. decembra. — Danes leta — kako je bilo po Celovcu vse neizrečeno lepó in veselo! Ljudi je vse migalo, zvonovi so po vseh cerkvah peli, bandera slovesno vihrale, ulice in hiše so bile praznično napravljene, vseh serca in lica so se smejale: Dobili smo sirote svojega kneza in škofa Valentina! Leto je, kar Jih imamo; kmalo je leto minulo — pa storilo se je dobrega in slavnega na polji cerkvenem veliko veliko! Nar boljšega semena se je marsiktero zerno vsjalo v vinograd Gospodov — in gotovo se že cimi in poganja, bode gotovo tudi zelenelo, cvetelo in rodilo zlahnega sadja obilno. V Celovcu je bila čudna pa žalostna navada, da so bolnikom Boga kradočime donašali in jih skrivši in tihoma obhajevali. Katoljske vere vneti knezoškof povzdignejo svoj glas in vse je druga, ni je več te gerde navade: Slovesno se bolniki obhajevajo, Bogu v presvetem rešnjem telesu se skazuje spodobna čast, in ljudje so tega veseli. — Dobili smo letos nekaj pastirskih listov, ktere so verné ovčice s kanceljna rade poslušale in jih še zdaj rade in veselo prebirajo: Glas Višipastirja se je večkrat razlegal po dolinah in planinah naše Gorotanje. — O pustnih dneh, kjer zapeljivi in goljufni svet, svoje mreže posebno razpenja in nastavlja, smo slišali letos goreče pridige, ki so verne klice v hišo božjo molit Jezusa Kristusa v presvetem rešnjem Telesu in si iskat pravega, neminljivega veselja. — Prišli so sveti dnevi, ob kterih se v Celovcu svetkovina ali andoht k časti presvete kronane glave slovesno in lepo obhaja. Oskerbeli so vneti in skerbni knezoškof, da se je celih devet dni vsak dan božja beseda oznanovala, imeli smo — bi rekel — prvi ljudski misijon. — Rodila se je preljuba vigred, prišel je prelepi mesec maj in dobili smo premile „Smarnice“, po kterih smo že več let serčno zdihovali. Vsak dan se je oznanovala čast in slava rožne device Marije, majine kraljice, in vsak dan se je zbralo toliko ljudi, da je bila cerkev vselej pretesna. — Približeval se je praznik presv. rešnjega telesa. Opomnili in poprosili so Celovčane, da veseli praznik presv. rešnjega Telesa obhajajo slovesno in praznično; in res! ta praznik — duša in jedro vseh praznikov sv. katoljske cerkve — se je obhajal tako mično in serčno, hiše, tergi in ulice so bile tako lepo okinčane, ljudi je bilo tako veliko pri procesiji, da, kar se živa duša spominja, nikoli še tako. — Pa tudi ovčic po deželi skerbni pastir in oče pozabili niso; obiskali so vse dehantije poprejšne Kerške škofije razun ene, in po vseh so birmovali in pridigovali, povsod pa tudi svoje duhovne pomagovavce okoli sebe zbirali in se z njimi pogovarjali in pomenkovali v dekanijških shodih ali konferencijah, česar je treba za dušni blagor in večno zveličanje vernih ovčic. — Domu pridši so posvečevali nove mašnike in jih poslali križem svet delat v vinogradu Gospodovem. —

Pa opravila so imenitne in svete, butara je težka, lahko se zgodi, da duhovni delavec opeša. Treba mu je novih moči in nove podpore. Zatoraj so sklicali višipastir svoje pomagovavce v Celovec, da se v duhovnih vajah navzamejo novega, krepkega duha. Več kot sto duhovnikov je pet dni premišljevalo, poslušalo in molilo s svojim nadpastirjem, in vsi so šli novo oživiljeni in očiščeni spet domu, vsi terdne volje, z božjo pomočjo pridno in goreče spolnovati vse opravila svoje. — Zetev pa je velika, delavcov le malo. Skerbnemu pastirju se preljuba čreda smili, sercé jih boli, da ovčicam dušnih pastirjev zmanjkuje. Napíšejo ognjen pastirsk list, ga razposljejo po celi škofiji, vabijo duhovne in neduhovne, jih prosijo vse, da jim pomagajo napraviti Marijanišče. In ravno danes se zbira po vseh farah prvokrat za to bogoljubno napravo, in — ako Bog hoče in sreča junaska — imamo že prihodnje šolsko leto v Marijanišču nekaj nadpolnih mladenčev! — Le eno kratko leto imamo našega knezoškofa Valentina, in le malo po verhu smo pogledali nazaj — in koliko novega, veselega in koristnega vidimo pred očmi! Gotovo tako zlahkno in sveto seme ne more biti zgubljeno: Oče nebeški bo gotovo milostljivo podelil svoj mogočni blagoslov vsemu, kar se toliko goreče in iskreno napravlja k časti božji, k časti svete katolijske cerkve, in k sreči in zveličanju vernih ovčic Kerske škofije.

* Iz Celovca. X. Sliši se od več krajev, da bi imel „Slovenski Prijatelj“ novega leta nam tudi nekaj novega prinesiti, kar se nismo v njegovih listih brali, posebne podučjenja namreč za posamezne stanove, ktere bi se lahko tudi pri velikonočnem spraševanju, kjer je upejano, porabile. Take podučjenja marsikaj obsegajo, kar se vpricho cele fare povedati ne sme; postavim: zadržanje zakonskih v tem, kar se seste zapovedi vtiče: to in več takega se ne spodobi govoriti pred množico poslušavcov iz vseh stanov nabranih; k temu je tedaj velikonočno zbarovanje, h kateremu se farmani po stanovih znidejo, nar priložniš čas; tu se jim lahko brez nepotrebnih ali clo nevarnih prič kaka jim posebno primerjena beseda na serce položi in se opominjajo, svoje dolžnosti zvesto dopolnovati; vse to se zamore tako zgoditi, da ni nevarnosti koga pohujšati.

Verh tega se nam omenjeno spraševanje pa še od drugih strani priporoča. Tako na priliko je perva dolžnost dušnega pastirja, poznati ovčice, ki so mu v skerb izročene. To se pa nar ložej in hitrej pri spraševanju zgodi, ker vsakega svojih farmanov posebej pred sebe dobi. Tako jih ne le samo po zunajnem lahko spozna, ampak tudi zve, kako so v kersanskem nauku podučeni in česa jim je za njih duše posebno potreba, da ve po tem takem podučenje v cerkvi vrvnovati. Tukaj je pa tudi priložnost za dušnega pastirja zvedeti, ktere nauke farmani slabo ali celo narobe razumijo, in jim taiste razjasniti, in to tem ložej, ker se more bolj po domače govoriti, kakor s priznice.

Drugi korist velikonočnega spraševanja v tem obstoji, da se kratko ponavlja celi keršanski nauk, ki se v cerkvi razlaga; tu se jim tajisti po svojih poglavitnih resnicah ob enem pred oči postavi, da tako zvezo posameznih delov med seboj bolj živo spoznajo. Ono je pa tudi očitna skušnja, kjer morajo farmani pokazati, kako pridno so hodili k keršanskemu nauku in kako zvesto zamerkovali. Se ve da za malopridneža je kaj strašnega, za pridnega pa lepa priložnost, na znanje dati, koliko zna, in zaslužno pohvalo žeti, kar ga gotovo močno nagiba, zanaprej še pridnejše poslušati. Slabo podučenega pa zna dušni pastir ravno pri tej priložnosti prijazno posvariti, ali mu pa tudi, če ga vsega nevednega najde, spovedni listič odreči in ga tako dolgo od prejemanja sv. zakramentov odvracati, dokler se ne nauči potrebnih naukov. Še več bi se moglo k priporočnji tega spraševanja povedati.

* Iz kranjsko-gorenskega.*) — Pregovor, „da časi se spreminjajo in mi z njimi,“ imamo že od starih Rimljanov sem, pa resničen je tudi še dandanašnji. Kdor bi dvomil nad tem, naj vzame, ljubi „slovenski Prijatelj“, tvoje liste od lani in letos v roke, in lahko se popolnoma prepriča resnice. Pred letom ste ovčice Kerške škofije milo zdihovale po novem apostoljskem nadpastirju; mi scer smo Vas slišali, ali ne ceniti vedeli Vaših milih glasov, kajti vladali so nas skerben, za svoje ovčice ves goreč vladika. Ali — časi so se spremenili. Letos donašaš, ljubi „sl. Prijatelj“, skoz in skoz iz Kerške škofije veselih novic; nadušeni glasovi se razlegajo od vseh gorotanskih pokrajin, ker slišal je Bog Vaših vročih molitev prošnje in dodelil Vam gorečega in skerbneega nadpastirja, možá pravega apostoljskega poklica. Blagor Vam! — kako pa je pri nas? Časi, žalibog, so se tudi nam spremenili. Kosa nemile smerti zadela nam je ovčicam Ljubljanske škofije britko rano, ker pokosila nam je višega pastirja in za vselej ločila jih od nas. Zdaj leto so se še trudili zvesto dopolnovaje dolžnosti svojega težavnega poklica, kazali v vsem, akoravno vsikdar marljivi, vendar neko posebno skerb za dušni prid svojih ovčic, že bolehnii se podali med revne Belokrajnce, blagoslovit ter odpret jim vire zveličanja v novih, na njih stroške postavljenih cerkvah; — zdaj pa je zastalo njih blago sercé, onemil njih jezik, ugasnila luč njih oči, — temne podzemeljske rake Šmiklavške stolne cerkve so sprejele njih telesne ostanke v večni počitek. Mir in pokoj Njih duši! Slava Njih spominu! —

Kakor tedaj pred letom Vi, ljubi sosedje, tako zdaj tudi mi povzdigujemo svoje roké ter pošiljamo pred prestol nebeški pohlevne prošnje: „S ponižnim sercam Te prosimo, o Bog! dodeli po svoji neskončni milosti in dobroti naši škofiji tacega škofa, kateri bo s Tvojim sv. Duham napolnjen, z ljubeznijo in serčnostjo skerbel za svojo čedo in ji z besedo in djanjem pot v večno življenje kazal. Po

*) Po posebni naključbi zakasnjeno.

Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.“ — — Ker po basedah sv. evanĝelja ta prejme, kdor prosi, upamo, da se bo mili Oče nad oblaki kmaġo ozerl na zapuščeno čedo, uslišal glaš naših prošinj in poslal nam nadpastirja po svoji sveti volji. —

Da Slovenci radi in skerbno snažijo in popravljajo svoje cerkve, je že stara in sploh znana reč. — Po Kranjskem se je letos zopet marsikaj zgodilo v tem oziru. Tako n. pr. se je skoraj celo leto popravljala in lepotičila Ljubljanska stolna cerkev, da bo, zdaj zapuščena udova, v novi opravi spodobno sprejeti zamogla svojega prihodnega novega zaročnika. Pa je tudi zdaj lepa tako, da človeka presune sveto zavzetje, ako v njo stopi. Stene cele cerkve so svetlo olikane, enake opravi belega marmeljna, stebri enako olikani rudečkaste barve, kapiteli vseh stebrov kakor tudi oboki prezbiterija in glavnih dveh kapel bogato pozlačeni, res lepotija, kakoršne enake še nikjer nisem našel, akoravno mi je bila prilika, viditi že več katedralnih in tudi drugih lepih cerkev. Tudi orgle stolne cerkve se pod vodstvom našega mojstra Riharja popravljajo in nekoliko predeljujejo. Sploh se more reči, da vis. čast. gosp. stolni župnik Jož. Zupan lepó skerbijo, sebi izročeno farno cerkev bogato opraviti za pričakovano slovesnost vpeljevanja novega knezovladika ter sploh za vredni tempelj lepih obredov škofijske cerkve. Stroški te poprave, ako sem bil prav podučen, bodo znesli nek okoli 16 tavezent gold. — V novi Ljubljanski Ternovski cerkvi se je ravnokar postavil tudi nov velik oltar. Nosi, kakor cela cerkev, šego čistega bizantinskega zloga in se sme pravi podobarski umotvor imenovati. Naredil ga je kakor vso drugo cerkveno opravo, slavno znani M. Tomc, podobar iz Št. Vida poleg Ljubljane. O takih delih pisati je težko, le viditi se morajo. Ako katero delo, hvali gotovo to svojega mojstra. Posebno tabernakeljna se nisi nagledati v stanu. Ves je pozlačen in velja sam 500 gld. — In tako bi se o Ljubljani še lahko mnogo mnogo lépega pisalo. Oglejmo se še nekoliko po deželi. Pri Starifari poleg Škofjeloke so dodelali ravnokar na cerkvenem zvoniku novo streho, kateri enake nima kranjska, in morebiti ne cela slovenska zemlja. Po zlogu bizantinskem osnovana ima verh zvonikovega obzidja na vseh čveterih voglih male stolpiče, zmed katerih kipi glavne strehe tanki verhunec stermo in ponosito gori pod višnjeví nebeški obok. Pokrit je s svitlim kositarjem in se blisketá kakor žar svitile luči ogledovavcu nasproti. Ker je ob cerkvi tudi pokopališče, so postavljeni na verhe čveterih malih stolpičev angelji z trobentami, žíva opomba vsem memogredočim za dan splošne šodbe božje. Da je k strehi tudi zidovje zvonika primerjeno, so se tudi line zvonika predelale, novi robci in pasí pre naredili, in se sploh vse osnovalo, kar je blo le kolj za potrebno in pravilno olepšavo želeti. Delo hvali tudi tukaj popolnoma svoje mojstre: blagorodnega gosp. Karl Souvan-a, c. k. stavbnega asistenta v Kranji, ki je načert napravil, Janeza Molinari-ta, zidarskega polirja in

Jakopa Karlin-a, tesarskega mojstra iz Loke, kateri prvi je zidarske, drugi pa tesarske dela vodil. Prifarska cerkev je silno silno staro. V svoji prvotni obliki je bila lepo starinsko delo; ali kakor sploh rado, se je tudi tukaj s poznejšim pridelovanjem in predelovanjem cerkev tako popačila, da nima ne prave stare in ne nove podobe. Ker je zraven tega tudi že zidovje poškodvano (kako bi tudi ne bilo? nad zunajno steno starinskih ladij se je zidal novi zid, in s tem vzela cerkvi zunaj pravilna oblika in moč, znotraj pa svetloba,) so si sedajni visoko častiti in občespoštovani gospod dekan Franc Kramar že mnogo mnogo prizadevali, da bi se napravila potrebna nova cerkev, ali dozdej se jim blaga želja ni spolnila. Vidši prekrasni novi zvonik, izverstno pričo gosp. dekanove marljivosti in gorečnosti za vse lepo in koristno, se bodo zdaj menda vendar ljudje prepričali, da res je zadnji čas, poprijeti se zlo potrebnega dela. — V Gradu ob Bleškem jezeru so postavili to poletje nove orglje. Veljale so 1600 gld. Naredil jih je Peter Rojc iz Podbrezj, kateri se je že večkrat v svojem delu zvedenega mojstra skazal. Tudi na Koroškem že mnogo njegovih del cerkve kinči; med drugim imenujem izverstne orglje na Žihpoljah ob Dravi. — In tako bi lahko še prav veliko novih reči od Kranjskega naštel, ali čas priganja. Pa še drugo kaj, če bo Bog dal zdravje in čas; obedoje je neprecenjeni dar božji. — To-le naj vendar le še povem, da šolstvo na Kranjskem lepo napreduje. Vsako leto dobimo več novih učencikov in novih šol. V Krajnski gori in na Koroški Beli so zidali letos nove šolske poslopja, v Podbrezjih tudi taisto predelali; tudi od mnogih drugih krajev naše domovine se enaki veselí glasi slišijo; mislim toraj, da se homo v oziru šol kmalo z vsako škofijo meriti zamogli. — In s tem za danes končam. Z Bogom.

Jož. Levičnik.

* Iz Kostrevnice na Štaj. 15. oktob. — Veliko veselje, dragi „Prijatelj“, Ti imam oznaniti iz naše prijazne doline. Veselje, ki se je odmevalo po vsej fari čez hrib in plan, od hiše do hiše, od vesi do vesi. Sami milostljivi knez in škof so nas obiskali, da so posvetili našo znotraj vso novo in ozaljšano cerkev. Kdo bi tedaj na tak dan, ki nam ga je sam Bog dal, vesel ne bil?!

V saboto pred poldnem ob 11. so se pripeljali od Poličan, in da bi jih spodobno sprejeli, jim gremo s procesijo naproti. Velika množica ljudi in tudi nekaj sosednih duhovnov se je sošlo, da bi svojega Višega pastirja vredno počastili. Po potu smo molili sv. rožencranc, in pridiši blizo cerkve, kjer je bilo vse z mlaji in venci okinčano, se nam zalesketá prijazen napis: „Naj so nam pozdravljeni Anton Martin Lavantinski škof.“ V cerkvi opravijo pobožni gospod kratko molitev in potem ogledajo zares lepo cerkev, da jej ni enake po dolgem in širokem. Zares je vredna imenovana biti: zala Kristusova nevesta, njena lepota, zdaj tudi njena svetost, je od znotraj pa tudi od zunaj velika.

Zvečer smo v bajtici, kamor smo prenesli sv. rešnje Telo in svetinje sv. Urbana in Konstancija, duhovne molitve opravljali in pobožno ljudstvo je še dolgo v noč molilo in sv. pesme prepevalo.

V nedeljo (17. ned. pobink.) na vse jutro že ob štirih smo začeli brati sv. maše in ob osmih pristopijo škof opravljat lepe in pomembne obrede posvečevanja. Opravljali so mnogotere molitve, peli z duhovni sv. psalme, zarotili hudobo, poškopili cerkev z blagoslovljeno vodo in soljo, zaznamovali s sv. križmo, mazilili s sv. oljem in kadili s sv. kadilom — tako da ga res ni skoraj kraja zunaj ne znotraj cerkve, da bi posvečen ne bil. To naj bi nas opominjalo, s kolikim spoštovanjem se moramo mi bližati posvečenim cerkvam, kako pobožno in sveto v njih zadržati se!

Po dokončanih sv. obredih so služili svetli škof veliko sv. mešo, pri kateri so na koru peli lepo pesem, ki jo je sestavil tukajšnji učitelj.

Po odpeti sv. maši so viši pastir stopili na leco in v kratki pa izverstni pridigi vseh poslušavcev serca ganili. Zbrali so si za predgovor kraljevega pevca besede: „Gospod! jaz ljubim lepoto tvoje hiše in kraj, kjer prebiva tvoja čast. Ps. 25, 8. Za vvod so povedali od nekega kralja. Ta kralj, kamorkoli je prišel, je gledal na tri reči. Na česte, turnsko uro in pa na cerkev. Ako so bile ceste gladke, ura v dobrem redu in cerkev lepa in zala — si je mislil, morajo tudi ljudje v lepem redu živeti, dobri in pošteni biti. Ravno to — so povzeli besedo — tudi jaz od vas Kostrevnčanov mislim in sodim, kedar gledam vašo lepo, prelepo cerkev. Zato jaz zakličem in tudi vi z menoj zakličite: Gospod! jaz ljubim itd. Znano vam je, so naprej govorili, da tote naše cerkve pred kratkimi leti še ni bilo. Stara je komaj 84 let. K sv. Lenartu so morali hoditi naši predstarši k službi božji, tam je bila nekdanja farna cerkev. Pa odročni in gerdi kraj, in strašne nevihte, ki so cerkev poškodovale in farovž clo poderle, so tedanjega fajmoštra Germič-a primorale, preseliti se k podružnici sv. Rozalije in tam službo božjo obhajati. Prosili so nadškofa Goriškega, ki so takrat po tih krajih pastirili, naj jim privoliijo, novo farno cerkev zidati. Pa ni jim bilo tako hitro privoljeno, kakor so mislili; še le pozneje, ko so nadškof sami v te kraje prišli bili, so šli Kostrevnčani k Njim ter so Jih na kolenih prosili, naj njih prošnje milostljivo uslišijo. Visoki gospod so jih uslišali, in že v 3 letih je stala lepa, prostorna, prijazna zdajna cerkev, ne brez velikih težav in stroškov. Prenesli so potem od sv. Lenarta sem sv. zakramente, prenesli tudi tisto starodavno sv. podobo matere božje, ki je zdaj na velikem altarju in patrona naše cerkve. Zapisano je, da je prinesel to podobo, ki se imenuje zamurska ali poljska mati božja, nek pobožen duhoven iz daljne poljske dežele. Romal je namreč na slavni božji pot v Čestohan, poljski Marija Celj, in je to sv. podobo seboj vzel. Pohvalili so potem skerbne g. fajmoštra, pohvalili čez vse pa blage farmane, ki jim je toliko pri sercu lepota božje hiše.

Čeravno bolj ubogi kot premožni, so vendar v kratkem času toliko storili za svojo cerkev. Napravili so nov lep križevpot, pet novih oltarjev, ki je eden lepši kot drugi, sozidali novi žagrad in skoraj vse po cerkvi popravili. Resnična volja, združena z dobrim radodarnim sercom, premore velike reči. Opominjali so jih potem k lepem zadržanju v novoposvečeni cerkvi, k pobožnosti in svetosti in sklenili z besedami: Naj bi, kakor smo dans veseli, tudi enkrat vsi skup se veselili gori v sv. nebeškem Jeruzalemu; kar naj nam dodeli Bog Oče, Sin in sv. Duh in preljuba, vselej čista devica Marija. Amen.

Pri obedu, kjer je bilo 20 duhovnikov nazočih od blizo in dalječ, smo napili svetlemu knezu zdravico, naj bi Jih nam Bog ohranil še dolgo let. Popoldan po prvem žegnu so se zopet odpeljali v Maribor. Hvaležni Kostrevnčani so si pa globoko v serce zapisali ta veseli in slovesni dan in ga ne bodo pozabili, dokler njih zala cerkev stala bo.

* Iz Kanala na Goriškem. Ker nam ti dragi „slovenski Prijatelj marsikaj o šolskih zadevah v tvoji torbici prinašaš, mislim, da se ne boš branil tudi od tukajšne šole nekaj v svoje roke sprejeti in šolskim prijatlom za poskušnjo in prevdarek ponuditi. Pretečeno nedeljo t. j. 18. sept. smo tukaj s hvaležno pesmijo „Te Deum laudamus“ šolsko leto sklenili. Potem je blo slovesno obdarovanje nar pridniših otrok v farovžu, h kateri slovesnosti so se bli zbrali tukajšni gospodje in velika radovedna množica mladih in starih, tako da je bla ser prostorna soba za dans premajhna. Preden se je začelo obdarovanje in potem ko so otroci „cesarsko pesem“ zapeli, stopi mali učenec k mizi, ki je bla zanj napravljena in ogovori pričujoče prav mično in serčno:

„Zopet je eno šolsko leto pri kraju. Kakor se trošta delavec po dokončanem delu svojega zasluženega plačila, tako smo se tudi mi, moji ljubi šolski bratje in sestre! dans poslednjikrat v tem šolskem letu skupaj zbrali, da bi vsakteri to udobil, kar si je zaslužil: ali pohvalo in kaki dar, ali pa, da se bo žalostno nazaj na svoj dom povernil, ker se ni čez leto dobro obnašal. Dans se bo očitno od vsakterega zmed nas bralo, kako smo se letos v šoli obnašali. Kaj ne? da se serce v vas veseli, ki ste se pridno učili, in komaj čakate hip, da boste iz rok blagorodnega gospoda c. k. namestnika in drugih gospodov, ki so jih naš visokočastiti gospod fajmošter sem povabili, kak spomin, dar vašega dobrega obnašauja sprejeli?

„Pravično veselje je to, in le to se v nas tembolj poviša, ker vidim tudi okoli nas zbrane naše stariše, brate, sestre in druge, ki so tudi željni vedeti, po kaj smo letos v šolo hodili. Storili so naši stariši veliko za nas, so nas v šolo pošiljali, kjer naj bi si mi naše serce in pamet požlahnili. Gospod učenik in gospá učenica sta nas lepó učila brati, pisati, rajtati, in deklice so se tudi učile kaj plesti ali šivati, kar je vse k nasemu pridu. Pa vse to nam ne bo

nič teknilo, ako ne bomo tudi v djanju dopolnovali, kar, lepega in dobrega znamo. Da je to potrebno, smo se učili pri kristjanskem nauku, ktereга znati in po njem živeti več velja, kot polne skrinje zlatá in srebrá. Ako ne bomo v sercu in glavi ohranili, kar smo se učili, vsa naša šola nam ne bo vinarja dobička prinesla: v šolo hoditi, se bo reklo, slamo mlatiti, ki nima zernja. Zatoraj, moji dragi součenci in součenke, nikar ne zamudimo, zaslišane nauke spolnovati, nikar ne verzimo bukvič, ki jih imamo, ali jih bomo imeli, pod klop, ampak prebirajmo jih tudi prihodnjic pogostoma, ko nam le naše delo pripusti, ki nam ga bodo naši starši naročili. Zdaj dokler smo še majhni vadimo se pridnosti, delavnosti in pokoršine do Boga in do svojih starišev. Zdaj, zdaj, moji ljubi! je čas setve za nas. Hočemo enkrat se dobre žetve nadjati, moramo zdaj v prvi mladosti zemljo našega serca skerbno obdelovati, plevel slabih navad in nečimernih šeg iz njega izrupati, vaditi se moramo biti Bogu vselej pokorni in On bo dal dober sad na našem sercu dozoreti.“

„Bomo le té kratke besede oserčili, nas bo Bog in ljudje vesel, iz naše šole bodo shajali dobri sosedi, pridni delavci, zvesti služabniki cerkve in dežele, in hvaležni bomo vsem tistim, ki so šole postavili, jih ohranjujejo in prav podpirajo, hvaležni bomo našim starišem, ki so nas v šolo pošiljali in našim učnikom, ki so nas s toliko ljubeznijo in poterpežljivostjo učili, hvaležni bomo vsem šolskim dobrotnikom in predpostavljenim. Pa, prav in po keršansko še vselej in povsod obnašajmo, spoštujmo in ubogajmo jih, za nje molimo, da bi jim Gospod Bog za vse dobro, kar so nam že in nam bodo še stori-
rili, stoterno povernil.“

Potem so bili obdarovani tisti, ki so se najpridniše učili z lepimi molitnimi ali drugimi keršanskimi bukvicami in podobami svetnikov, tako, da je vsak, ki je vsaj prvi klas vdobil, kak spomin (znamnje) na svoj dom nesel in s tem pričal, da ni zastoj v šolo hodil, ampak da se je že kaj učil. Pri tem razdeljenju daril so bli za bolj odraščene učence, t. j. za nedelske šolarje, posebni darovi odmenjeni. In veste kaki so bli? Nobeden se ni kaj takega nadjal. Pridni učenec čevljarskega rokodelstva debelo gleda, ko je poklican in premišluje medpotoma kaj da so zanj dobrega v papirju zavitega napravili! In ko zagleda kladvo in čevljarske klešče, se veselo nasmehlja in vsa množica pričujočih steguje svoj vrat, in na konč nog se postavši radovedna želi viditi njegov dar. Pride drugi in udobi lep oblič, ker je mizar, nastopi tretji kmetovskega stanu, in udobi novo znajdene (vsaj za ta kraj) škarje, gosenčno zalego iz sadnega drevja itd. odščeniti ali prerezati. Ko so gospod fajmošter te škarje pokazali, se je temu vse veselja smejala, in ko so povedali namen tega orodja, je morde še marsikteremu se nevošljiva želja zbudila, da zakaj ni bil tudi on bolj pridn in ni hotel v nedeljsko šolo hoditi in lepo se učiti. Tako je prav, da se da darilo, ki ga bo (se nadjam) vpri-

hodno učenec rad v roke vzel in s tem sebi in drugim pomagal. Tako so bile tudi deklinam odbrane darila: škarje, igle itd. To bi bilo po moji misli za poskušati tudi drugod, in gotovo bi se ta in uni spomnil, ko bi zagledal dar svojega rokodelstva, da je dolžen delati in ne postopati, kar se, žali Bog, semtertje pri veliko mladenčih, ki so šoli odrastli, godi, ker mislijo, da, kdor zna brati in pisati, je že zadosti in da ni treba drugega. — Na to, namreč, da bi otroci ne le pridno v šolo hodili, ampak tudi zgodaj se dela prijeti, na to je merila besedica, ki so jo potem gospod fajmošter izrekli, preden so se pričujoči razšli: rekli so: „Treba je človeku moliti in delati.“ — Potem smo še nekaj veselega zapeli — in se na svoj dom vernili. Z Bogom!

* Iz Gorice. Začetek šol je bil tu v Gorici navaden, kakor druge leta. Neke posebnosti, ki so se pripetile, se ne dajo na vse usta povedati. „Non omnia omnibus.“ To pa ste, ako se ne motim, tudi v Prijatlu že oznanili, da je dosadašnji vodja tukajšnjega duhovnišča, čast. gosp. Anton Kafou, odstopil, in da je na njegovo mesto stopil čast. gosp. Janez Budau,* korar Goriške stolne cerkve. Obadva gospoda sta kaj delavna možá, in upati je, da ni duhovnišče po tej zameni nič zgubilo. Kakor slišimo, je prvi gospod dobil hvalno pismo od viših uradov za neutrudno enajstletno prizadevanje za blagostanje sebi izročnega zavoda. Slava mu!

O Božiču bo kerščen, kakor slišimo, gluhonemi jud, od kterega je bilo v poprejšnih listih večkrat govorjenje. — O svojem času utegnemo morebiti kaj več povedati. Tudi v prihodnjem letu „Slov. Prijatla“ ne bomo na Goriškem pozabili, pridno mu bomo dopisovali.

Društvo sv. Mohora.

* Dalje so plačali za l. 1859 čč. gg.: Bensa Št., Čibašek Jan., Čitavnica duh. mladeži v Zagrebu, Fresl Fr., Farna bukv. v st. Lovrencu pri Tem., Ferenc Jan., Dr. Hrast Iv., Jevnikar, Dr. Kočevar Št., Kocman And., Kodermac Jan., Križman Ign., Lukaneč Jož., Lesjak Bal., Lex Gabr., Masera Jož., Makuc Ant., Marinič Št., Mulec Kol., Novak Jan., Pevec Jan., Pavletič And., Perdih Mih., Stepančič And., Sivie Jak., Šober Jan., Šlik Jož., Šket Jož., Tavšič Jož., Ukmar Ant., Urbas Orosl., Vuga Št., Vogrič Jan., Veranič Bl., Zorn Vekosl.

* Razposlali smo družtvne knjige za l. 1859 in mislimo, da jih vsi čč. gg. družniki v rokah imajo. Dobili so dvoje „Najpoglavitniše resnice,“ in nekaj starih družt. knjig, da pridejo med ljudstvo. Pisma zastran družbe so že odšle v Rim, in pričakujejo se v 2—3 mescih. — Konec mesca februarja razpošljemo perve „Večernice.“ En nov gol-

*) Preč. g. J. Budau nam je dobro znan, že vse leta podpira vse slovenske in domorodne naprave: družbe, časopise, slov. šole itd. Leta 1857 smo ga v Kanalu obiskali in ga spoznali prijaznega možá, visokoučenega gospoda in iskrenega domorođca. Gotovo tudi na svojem novem častnem mestu nas Slovencev pozabil ne bo. Slava mu, slava! Vredn.

dinar — Slovenci! in en očenaš za ljubo domovino, to ja ni sila. Zjedinjena moč in molitev pa sila veliko premore! — Vsak družnik naj naznani, po katerem potu želi prejemati družbine bukve ali po pošti, ali po sledečih knjigarjih: po Leonu v Celovcu, Lercherju v Ljubljani, Socharju v Gorici, Ferstelnu v Gradcu, Lejrerju v Mariboru, Geigerju v Celju, Weicingerju v Radgoni, Zavadckimu v slov. Gradcu, Vepusteku v novem mestu, Schimpfu v Terstu, Blazniku v Postojni, Dirnböcku na Dunaju in po Zupanu v Zagrebu, ali pa po kaki drugi priložnosti; ker se bo pa razpošiljanje družbinih bukev berž, s čim se prestvari družtvo v bratovščino, skusilo po visoko čast. dekanijstvih uravnati, naj se pristavi tudi dekanija, po kateri bi se utegnile komu bukve pošiljati. Denarji naj se pošiljajo v frankiranih listih pod naslovom „Družtvo sv. Mohora v Celovcu“ ali pa naj se pridevajo naročniki za „Slov. Prijatla“ ali „Slov. Glasnika“.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija: Č. g. Ant. Valentinič je dobil faro Naborjet, Božič Bal. pa kuracijo Konatiče; č. gg. kaplani so prestavljeni: Nesto Ferd. na Muto; Punčart Jož. v Milstadt; Simoner Mih. v št. Mohor. Umerl. je č. g. Viehauser Ant. duhovnik v pokoju. R. I. P.

* Lavantinska škofija: Preč. g. Marka Glazer, sekovski duhovni svetovavec in lavantinski djanski konzistorialni in zakonskosodnijski svetovavec, fajmošter v št. Petru poleg Maribora, je imenovan častni korar lavantinske škofije; č. g. Franc Juvančič je izvoljen dekan in fajm. pri novi Cerkvi; č. gg. gresta za provizorja: Cimerman Franc v Vojsk; Franc Lorenčič pa k slovenski predmestni fari v Mariboru; č. g. kaplan Matija Frie je prejel dovoljenje stopiti v nemški red in je ob enem postavljen za kaplana v Ormužu, kjer ima svoj noviciat opraviti; čast. gosp. Franc Jančar je prestavljen za kaplana v Šmiklavž pri Lutenbergu. Čast. gosp. Franc Kalin je postavljen namestni vodja realnih in glavnih normalnih šol in nemški pridigar v Celji. Prestavljeni so gg. kaplani: Janez Krener k sv. Križu pri Slatini; Mih. Korošec mlajši v Ulimje; Franc Švarc v Artiče; Jož. Vojsk v Ruše (Maria Rast); And. Lorenčič v Malo nedeljo (Kleinsontag); Anton Šihav v Novo cerkev; Jakob Bohinc v Doberno; Jan. Zorko v Šmartin pri Slovenjem gradu; Franc Arnuž v Pišece; Jan. Fejenc (iz sekovske škofije) v Slivnico; Jož. Zadravec (iz sekovske škofije) v Sent-Janž na Ptujskem polji; Ant. Druzovič v slovensko predmestno faro v Mariboru; Karl Belevil iz slov. predmestne fare k stoljni cerkvi v Mariboru.

* Ljubljanska škofija: „Novice“ pišejo: „Po popolnoma verjetnih pismih iz Dunaja pridejo preč. gosp. Dr. Jernej Vidmar za škofa v Ljubljano,“ — ravno to veselo novico slišimo že od več strani tudi pri nas v Celovcu. — Č. g. Janez Pristov, dekan in fajmošter, se je odpovedal Šmarske fare; č. g. Ant. Sevšek, lokalist v št. Mihelu, se je podal v pokoj. — Umerla sta Matevž Arnel, fajmošter v pokoju, in Jož. Zupan, sesterski kaplan. R. I. P.!

* Goriška nadškofija: Č. g. Rijavac Blaž je postavljen za provizorja v Kanalu; č. g. Mart. Milost pride za kaplana v Devin, Ant. Čibič pa v Kanal.

* Teržaška škofija: Naslednji vv. č. gg. so izvoljeni: Jan. Breclnik fajm. v Hrušico; Jož. Princ, fajm. za Klanec; Ant. Turak farni dekan za Operto (Portole). G. Matevž Ziz, kurat v lazaretu v Terstu, je umerl. R. I. P.!

RAČUN

društva sv. Mohora za leto 1859.

Tek. št.	Dohodki	Posamežno		Ukupno	
		v star. dnarju			
		fl.	kr.	fl.	kr.
I.	Lanski ostanki:				
	V gotovini	468	58		
	V zaostankih	570	51	1039	49
	Letošnji dohodki.				
II.	Vpisnina.				
	8 novih družnikov I. verste	8	"		
	1 nov družnik II. "	"	30	8	30
III.	Letnina.				
	236 družnikov I. verste	708			
	27 " II. "	40	30	748	30
IV.	Za prodane knjige.				
	Nekaj zgodovine st. in n. zaveze Leon za l. 1859 računa še ni naredil.	2	10	2	10
V.	Razni dohodki.				
	Prošt Velbič Lov. daruje za nekaj slov. knjizic	10	5		
	Obresti od 700 fl. po 5%	35	"	45	5
	Ukupno :	1844	4	1844	4
	ali v novem dnarju :	1936	26	1936	26

Tek. st.	Stroški	Posamezno		Ukupno	
		avst. velj.			
		fl.	kr.	fl.	kr.
	Tisk in vezanje.				
I.	1000 izt. „Resnice sv. vere“ . . .	686	19		
	364 izt. „Rožice“ (naslov in bro- širanje)	16	79	702	98
II.	Rokopisi.				
	C. g. Peter Cizej so svoj rokopis druztvu zastoj izročili.				
III.	Voznina in poštnina.				
	Voznina za društvene knjige . . .	16	29		
	Poštnina za liste, rokopise . . .	1	"	17	29
IV.	Za razne potrebe.				
	Za izbo kjer se društvene knjige hranijo	21	"		
	Tiskarske potrebe	2	"		
	Darila k novemu letu	6	30	29	30
	Ukupno	749	57	749	57
	Ako se od vseh dohodkov			1936	26
	odbijejo vsi stroški			749	57
	ostane še zanaprej			1186	69
	to je: tavitent sto in šest in osem- deset goldinarjev in 69 krajc. avst. velj.				
	To premoženje se pa takole razkaze:				
	V gotovini			584	15
	V zaostankih v starem dnarji 573 fl. 51 ali			602	54
	kolikor zgorej			1186	69
	Zraven pa znaša še matica v starem dnarju 320 fl. 54 kr.	336	94	336	94
	toraj je celo društveno premoženje			1523	63

V Celovcu 12. decembra 1859.

Povabilo.

Spet je leto okoli in „Slovenski Prijatelj“ v novi podobi nastopi svoj peti tečaj. Donašal bode pa prihodnje leto:

1. Pridige za vse nedelje in zapovedane praznike celega leta, in kar je posebno ročno, vselej en cel mesec popred.

2. Pridige po Lavretanski litaniji. Slavni govornik in pisatelj, č. g. fajmošter Simon Wilfan v Kranjski gori, jih je osnoval in spisal. Vsaka verstica, postavim: „Mati prečudna,“ „kraljica angelov“ obsega eno pridigo, bo jih 44 in letos bojo dokončane. Za Marijne praznike in za „Šmarnice“ pridejo te pridige pač prav, ker nam za Marijne pridige terda hodi; vsako število jih prinese troje ali čvetero.

3. Pridige od bolj znanih svetnikov in o raznih cerkvenih priložnostih, največ, kolikor bode prostor pripuščal.

4. „Cerkveni“ novičar“ bode romal po Slovenskem, Slavjanskem, Avstrijskem, Francozkem, kratko po vesoljnem svetu, in pripovedoval, kar je v katoliški cerkvi novega in imenitnega vidil in slišal, še clo kako politiško bo zakročil, kajti moral je vložiti zastavo ali kavecijo in si — hočeš nočeš — pravico kupiti, tudi zastran visoke politike kaj povedati.

5. Vse, kar bratovščino sv. Mohora zadeva.

6. Slednjič bo tudi naznanoval, kar je novega po slovenskih škofijah zastran duhovnih zadev in gg. duhovnikov.

Izhajal bo kakor letos 15. dan vsakega mesca na štirih polah, in veljal štiri goldinarje avst. velj., za gosp. bogoslovce pa tri goldinarje a. v. — Pervi list l. 1860 pošljemo vsem starim naročnikom, ni ga nikomur treba nazaj pošiljati, bomo jih dali več tiskati.

Častiti gospodje! torbica „Slov. Prijatla“ bo letos nallačena koristnih in lepih reči; prostora in predalov bo dosti za novice in dopise iz raznih krajev. Zatoraj serčno vabimo in prosimo, da nas tudi v novem letu z mnogimi naročbami in primernimi sestavki prav

obilno podpirate! — Naročnino prosimo poslati v frankiranih listih in ob pravem času, da se nit v razpošiljanju ne prečrgera. — Komur je ljubo, zamore naročnini tudi pridjati letnino za bratovščino sv. Mohora in naročnino za „Glasnika,“ kateri veljá 3. gld. a. v. za celo leto. — Mi razpošiljamo svoj časopis vselej natanjčno 15. dan vsem čč. gg. naročnikom. Ako se pa vendar kak list spogubi in komu do rok ne pride, naj se nam oglasi hitro v nezapečatenem listu, za ktereга ni treba beliča poštnine plačati. — Imamo še tudi nekaj tečajev od l. 1856, 1857, 1858 in 1859. Ti obsegajo 4 tečaje pridig za vse nedelje in praznike celega leta; precej pridig o raznih cerkvenih slovesnostih, — celi keršansko-katoljški nauk za celo leto po katekizmu kratko, pa jaderno osnovan, — veliko sto zgodovinskih izgledov pripravnih za pridige in kerš. nauke, — kratko in primerno simboliko, — ves nauk od sv. gnade božje, — in še veliko drugih imenitnih reči; vse te štiri tečaje dajemo za osem goldinarjev avst. velj. tistemu, kdor se za l. 1860 vnovič naroči; vsak tečaj posebej se pa dobivlja po 3 gld. av. v. — Zdaj pa Vas, ljubi Slovenci! vsakega naročnika posebej prijazno objamemo in pozdravimo prav po slovensko: „Zdravo novo leto, da bi dolgo živeli pa v gnadi božji!“

And. Einšpieler,
vrednik in izdatelj.

P o v a b i l o.

Namenjen sem nekoliko pesem med svét poslati. Vabim tedaj častite domorodce in mile domorodke k obilni naročbi; slavne vredništva slovenskih časnikov, profesorje slovenskega jezika na gimnazijah in na Dunaju gosp. Navratila pa lepo prosim, da bi hteli nabirati naročnike; v Terstu jih nabiram sam. Naročba terpi do konca mesca januarja; do 10. februarja naj se mi naznanijo imena častitih naročnikov, ki se bodo v abecednem redu natisnile v knjigi. Ker pa nisem dnaren mož, ne morem izdati knjige v zgubo; tiskala se bo toraj le tedaj, ako se oglasi toliko naročnikov, da se poplačajo tiskarni stroški. Obsegala bo čez 10 pol., čez 80 različnih pesem, veljala za naročnike 60 novih krajcarjev. Število iztisov se bo ravnalo po številu naročnikov; na prodaj jih bo menda malo prišlo. Denar se bo odrajtoval, ko bo knjiga gotova; naj ga tedaj naročniki ne pošiljajo poprej, kakor se bo to oznanilo. Knjiga bo šla v natis, ako me podperajo rojaki, že mesca februarja. Upam, da je zapopadek zbranih pesem čist pred svetom in Bogom.

V Terstu 5. decembra 1859.

France Cegnar,
c. k. viši telegrafist.

„Slov. Prijatelj“ in „Glasnik“ nabirata serčno rada naročnike.

